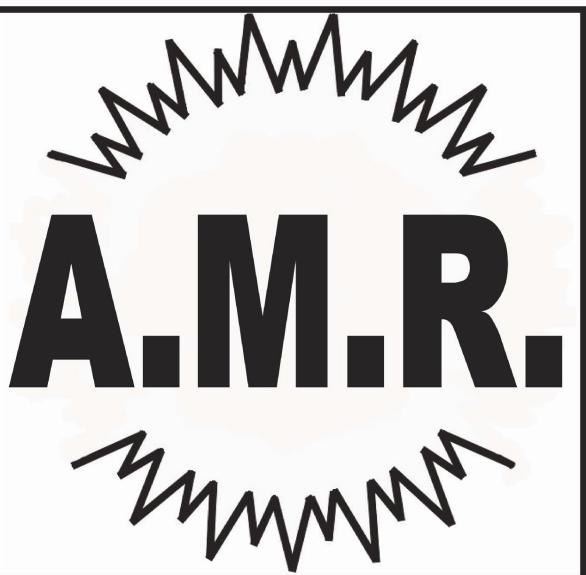

МАСЕДОНЕАНУЛ МАКЕДОНЕЦОТ

*Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од
Романија*

Година XXI- 234-236 број - 25 Март 2021
Anul XXI - Numărul 234-236 - 25 Martie 2021

СРЕЌНИ ЗИМСКИ ПРАЗНИЦИ!

УЛОГАТА НА ЈАЗИКОТ ВО АФИРМАЦИЈА И ЗАЧУВУВАЊЕ НА НАЦИОНАЛНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА ЕДЕН НАРОД.

Меѓународниот ден на мајчиниот јазик се слави секоја година на 21 февруари низ целиот свет со цел да се промовира јазичната и културната разновидност како и повеќејазичноста.

Покрај граница, име, знаме или валута, она што ја прави една земја да стане угледна и единствена нација е нејзиниот мајчин јазик.

Националниот јазик јасно укажува на мајчиниот карактер на една земја. Јазикот е чувствително прашање. Зачувувањето на јазикот е од огромно значење заради тоа што служи да ги обединува луѓето, културно да ги поврзува генерациите кои една на друга ги прават цивилизациските вредности на човештвото. Тој е исто така дел од една нација и наследство на една личност. За да еден човек се разбере и навлезе длабоко во една заедница, мора да се способен да го зборува и да го разбира јазикот на заедницата. Ако зборувате нечиј мајчин јазик, неговите луѓе

ROLUL LIMBII ÎN AFIRMAREA ȘI PĂSTRAREA IDENTITĂȚII NAȚIONALE A UNUI POPOR

Ziua internațională a limbii materne este sărbătorită în fiecare an pe 21 februarie pentru a promova diversitatea lingvistică și culturală, precum și multilingvismul.

Pe lângă o frontieră, nume, steag sau monedă, ceea ce face o țară să devină o națiune unică și respectabilă este limba sa maternă.

Limba națională indică clar caracterul matern al unei țări. Limba este o întrebare delicată. Conservarea limbajului este de o mare importanță, deoarece servește la unirea oamenilor, la conectarea culturală a generațiilor care alcătuiesc valorile civilizaționale ale umanității. De asemenea, face parte din patrimoniul unei națiuni și al unei persoane. Pentru ca o persoană să înțeleagă și să pătrundă profund într-o comunitate, trebuie să fie capabilă să vorbească și să înțeleagă limba comunității. Dacă vorbești limba maternă a cuiva, oamenii lor te vor accepta cu ușurință și vei putea înțelege mai bine aspectele culturale și nuantele acelei societăți.

**ZIUA
INTERNAȚIONALĂ
A LIMBII MATERNE**

лесно ќе ве прифатат и ќе можете подобро да ги разберете културните аспекти и нијанси на тоа општество.

Националниот јазик го создава националното единство во која било земја, дури и ако има стотици други јазици и дијалекти присутни во државата.

Мајчиниот јазик има врска со луѓето во земјата и нивната територија. Еден или други јазици што се зборуваат во една земја понекогаш се нарекуваат национални јазици, но мора да се тргне на страна од таквата конфузија.

Националниот јазик на една земја ги прави луѓето во една земја уникатни од другите, ако го почитувате и зборувате на нивниот јазик, тој може да биде фаворизиран извор на интеракција на ниво на влез за деловните субјекти.

Настани од историјата утврдуваат дека сите големи водачи дале сè од себе за да го зајакнат својот национален мајчин јазик.

Мене лично, ако слушам еден збор на мојот мајчин јазик, преставува како звоно за моите уши. Само споменувањето на мајчин јазик ја враќа носталгијата на детството, убавите спомени од пријателите и роднините, храната и фестивалите во околината, кои се секогаш карактеристични за секое место. Освен сите овие слатки спомени, мајчините јазици се

Limba națională creezează unitate națională în orice țară, chiar dacă există sute de alte limbi și dialecte prezente în țară.

Limba maternă are legătură cu oamenii din țară și teritoriul lor. Una sau mai multe limbi vorbite într-o țară sunt uneori denumite limbi naționale, dar o astfel de confuzie trebuie evitată.

Limba națională a unei țări face ca oamenii dintr-o țară să fie unici față de ceilalți, dacă le respectă și le vorbesc limba, aceasta poate fi o sursă favorizată de interacțiune la nivel de intrare pentru companii.

Evenimentele istorice arată că toți marii lideri au făcut tot posibilul pentru a-și consolida limba maternă națională.

Pentru mine personal, dacă aud un cuvânt în limba mea maternă, sună ca un clopot la urechi. Doar menționarea limbii materne aduce înapoi nostalgia copilăriei, amintirile frumoase ale prietenilor și rudenilor, mâncarea și festivalurile din zonă, care sunt întotdeauna caracteristice fiecărui loc. Pe lângă toate aceste amintiri dulci, limbile materne sunt o bogătie de povești populare, literatură locală și limbaje filozofice răspândite.

Durează sute de ani pentru o limbă să se dezvolte în forma ei actuală, astfel încât limba poartă o parte din istoria sa, bogata tradiție literară și reminiscența culturii. Există între 5.000 și 7.000 de limbi în lume și fiecare limbă poate avea mai multe dialecte diferite.

богатство на народни приказни, локална литература и распространети филозофски идиоми.

На јазиците им требаат стотици години за да се развијат во сегашната форма и со тој јазик носи дел од историјата, богата традиција на литературата и реминисценција на културата. Во светот постојат помеѓу 5,000 и 7,000 јазици и секој јазик може да има неколку различни дијалекти.

Мајчиниот јазик е движечка сила зад единството на народот на нацијата и ги прави различни од другите нации - под услов да му дадете почит на вашиот јазик. Да се почитува вашиот мајчин јазик значи дека тој треба да биде основен јазик, како и претпочитан извор на комуникација на секое ниво. Треба да се познаваат онолку јазици колку што може да се апсорбираат, но да се користи свој јазик на секое ниво.

Значи учењето на мајчиниот јазик е многу важно инаку ако не го изучуваме ќе го изгубиме целото богатство на литературата, народните приказни и традиции. Идната генерација не би имала никаква трага за тие историски моменти, а тие богатства ќе се изгубат засекогаш.

Како и за другите националности, така и за нас македонците, нашиот мајчин јазик е нашето најголемо духовно културно наследство и ние мораме да го чуваме како нешто најсвето.

Нашите предци во многу тешки и неповолни историски окопности се избориле за

Limba maternă este forța motrice a unității oamenilor națiunii și îi face diferenți de alte națiuni - cu condiția să vă respectați limba. Respectarea limbii dumneavoastră materne înseamnă că ar trebui să fie o limbă de bază, precum și o sursă preferată de comunicare la fiecare nivel. Puteti, știi câte limbi puteți absorbi, dar este important să vă folosiți propria limbă în fiecare zi.

Așadar, învățarea limbii materne este foarte importantă altfel, dacă nu o vom studia, vom pierde toată bogăția literaturii, a basmelor și tradițiilor populare. Următoarea generație nu ar avea nicio urmă a acelor momente istorice și acele comori vor fi pierdute pentru totdeauna.

În ceea ce privește alte naționalități, la fel și pentru noi, macedonenii, limba noastră maternă este cea mai mare moștenire spirituală și culturală și trebuie să o păstrăm ca ceva sacru.

Strămoșii noștri în circumstanțe istorice foarte dificile și nefavorabile au luptat pentru dreptul de a-și folosi limba, pentru a-și dovedi unicitatea. Astăzi, limba macedoneană este cunoscută și afirmată în lume prin structura sa lingvistică și își are locul în familia limbilor slave. Tradiția noastră scrisă, veche de secole, este cea mai mare mărturie a unicății limbii macedonene și a independenței poporului macedonean.

Deși știm că limbajul este o abilitate biologică înăscută, este un proces care durează și, prin urmare, se învăță de-a lungul vieții.

Astăzi, limba macedoneană este o limbă literară modernă complet formată. Cunoașterea limbii materne, adică a limbii părinților, joacă un rol

February 21

International Mother Language Day

правото на употреба на својот јазик, за докажување на неговата посебност. Македонскиот јазик денес е познат и афирмирован во светот со својата јазична структура и има свое место во словенското јазично семејство. Нашата многувековна писмена традиција е најголемо сведоштво за посебноста на македонскиот јазик и самобитноста на македонскиот народ.

Иако знаеме дека јазикот е врдена биолошка способност, сепак тој е процес кој трае, и затоа се учи цел живот.

Денес македонскиот јазик претставува целосно оформлен, современ литературен јазик. Познавањето на мајчиниот јазик, односно јазикот на родителите игра голема улога во општеството затоа што им помага на децата подобро да го запознаат и наметнатиот јазик, во земјата каде живеат. Како и другите народи така и македонскиот народ има свои обичаи, кои се пренесуваат од колено на колено и го одразуваат нашето битие, сето тоа благодарение на постоењето на нашиот мајчин јазик.

Затоа младите генерации треба да се запознаат уште од мали нозе со историјата и значењето на македонскиот јазик и со тоа кaj нив да се поттикне развивање на свеста на

important în societate, deoarece îi ajută pe copii să cunoască mai bine limba impusă, în țara în care trăiesc. La fel ca alte națiuni, poporul macedonean are propriile obiceiuri, care sunt transmise din generație în generație și reflectă ființa noastră, toate datorită existenței limbii noastre materne.

Prin urmare, tinerele generații ar trebui să fie familiarizate încă de la o vîrstă fragedă cu istoria și semnificația limbii macedonene și astfel e important să fie încurajați să dezvolte conștientizarea conservării acesteia, deoarece nu există nimic mai bun decât scrierea, vorbirea și crearea în limba lor maternă.

Unul dintre cei mai renumiți savanți – slavoni ai limbii macedonene este Blažej Koneski. El face pașii cei mai importanți pentru limba literară macedoneană. Este membru fondator și unul dintre codificatorii limbii literare contemporane macedonene și o persoana importantă în literatura macedoneană. Participă la compilarea primei ortografii macedonene, scrie Gramatica limbii macedonene și istoria limbii macedonene și este, de asemenea, unul dintre compunători și redactor-șef al Dicționarului limbii macedonene (în trei volume). În afară de știință, Koneski se ocupă de creație, de traduceri, de activitatea eseistică și critică. Koneski a fost directorul onorific al mai multor universități, iar în cinstea sa, astăzi,

неговото зачувување бидејќи нема нешто поубаво од тоа да се пишува, зборува и твори на свој мајчин јазик.

Еден од најпознатите научници – слависти на македонскиот јазик е Блаже Конески. Тој ги прави најзначајните чекори за македонскиот литературен јазик. Тој е втемелувач и еден од кодификаторите на современиот македонски литературен јазик и значајна личност во македонската книжевност. Учествува во составувањето на првиот македонски правопис, ја пишува Граматиката на македонскиот јазик и Историјата на македонскиот јазик, а истотака е еден од составувачите и главен редактор на Речникот на македонскиот јазик (во три тома). Освен со научна, Конески се занимава со творечка, препејувачка, есеистичка и критичка дејност. Конески беше почесен директор на неколку универзитети, а во негова чест, денес Филолошкиот факултет од Скопје, го носи неговото име - Блаже Конески.

Според него, секоја песна има свое време и свој поет, а тоа најдобро се гледа од неговата констатација: Јас сум свесен дека денеска не можам да напишам еден текст како "Тешкото", иако сега ја владеам поетската вештина секако повеќе отколку во 1946 година.

Блаже Коневски е сметан за најголемиот македонски поет на сите времиња. Неговиот стил е безвременски и особено привлечен. Неговите песни со длабока но прецизна мисла.

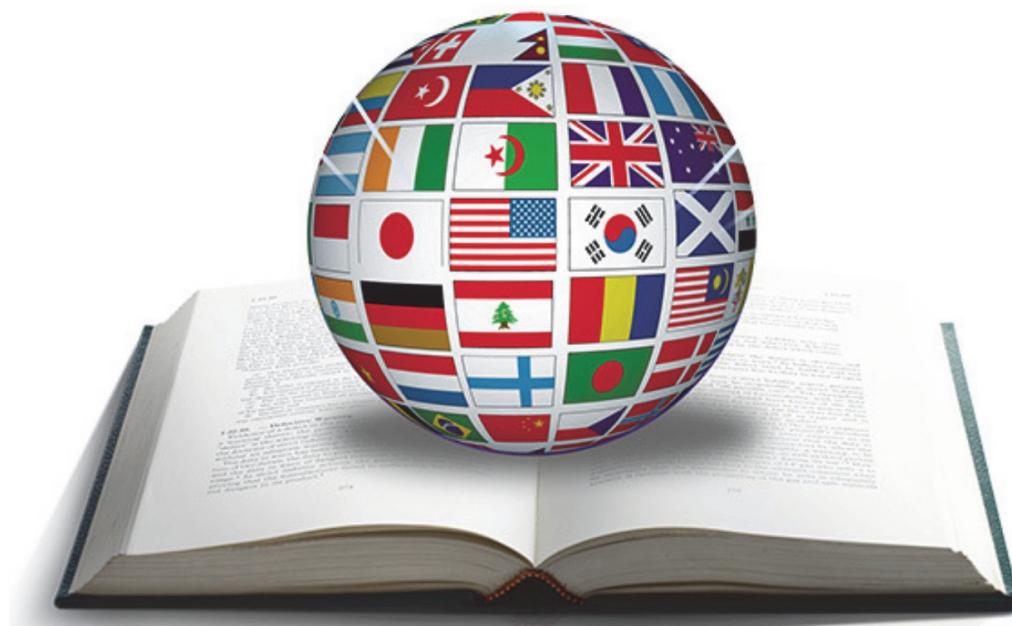

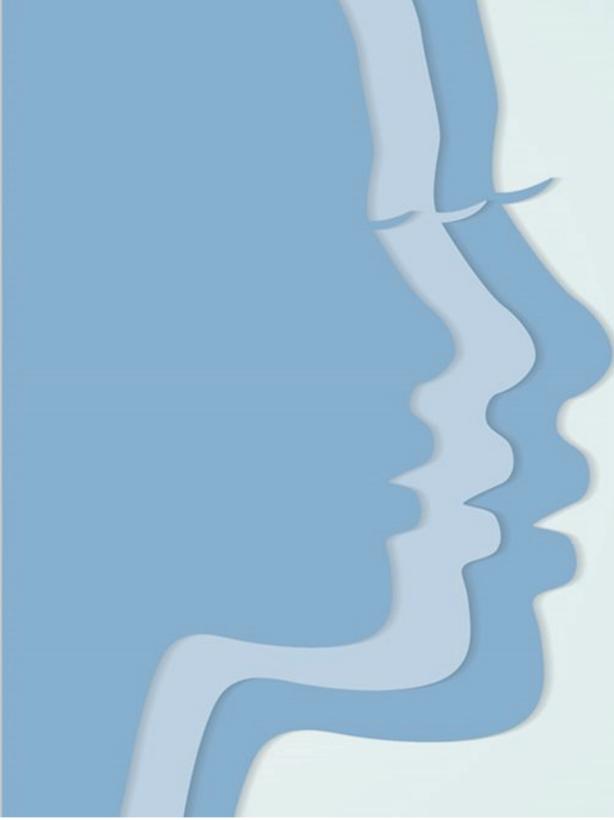
Facultatea de Filologie din Skopje, poartă numele său - Blaje Koneski.

Potrivit lui, fiecare poem își are propriul timp și propriul său poet, iar acest lucru este cel mai bine văzut în afirmația sa: Sunt conștient că astăzi nu pot scrie un text precum "Teshkoto (Greutate)", deși acum stăpânesc mai mult talentul poetic decât în anul 1946.

Blaje Koneski este considerat cel mai mare poet macedonean al tuturor timpurilor. Stilul său este atemporal și deosebit de atractiv. Poeziile lui sunt cu un gând profund, dar precis. Pur și simplu irezistibil. Mai jos puteți citi una din lucrările sale cele mai cunoscute:

Ziua Internațională a limbii materne 21 Februarie

INTERNATIONAL MOTHER LANGUAGE DAY

21 FEBRUARY

Едноставно неодолив. Подоле можете да го прочитате едно од неговите препознати дела:

ТЕШКОТО

О тешкото! Зурли штом диво ќе писнат,
штом тапан ќе грмне со подземен екот -
во градиве зошто жал лута ме стиска,
во очиве зошто навирува река
и зошто ми иде да плачам ко дете,
да превијам раце, да прекријам лик
да гризам јас усни, стегам срце клето,
да не пушти вик.

О тешкото! Старци излегуваат еве,
на чело им мисла, во очи им влага
и првиот чекор по меката трева
е мирен и бавен, со задржана тага.
Но 'рзнува тапан и писок се крева
и молња светнува во секој глед,
и напред се пушта, се стрелка, се слева
стегнатиот ред.

До старците момци се фаќаат скокум;
не издржа срце - сив сокол во клетка,
не издржа пламен жив потулен во око,
не издржа младост што сака да летне!
Се зарула оро! Се заврте земја,
и чиниш - се корне стресениот век,
и околу трпнат ридиштата темни
и враќаат ек.

И божем се врасло кипнатово оро
со исконска сила за земјава наша

GREUTATE

Greu! Cavale ce sălbatic se vor supăra,
de îndată ce va bubui toba ca un ecou subteran -
de ce în piept o tristețe iute mă strâng,
și în ochi de ce râul curge
și de ce îmi vine să plâng ca un copil,
să-mi strâng brațele, să-mi acopere fața
să-mi mușc buzele, să-mi strâng inima,
să nu scot urlet.

Greu! Iată că vin bătrâni,
Pe frunte au gânduri, și cu ochii umezi
și primul pas în iarba moale
este calm și lent, cu durere rezervată.
Dar se aud tobele și se face gălăgie
și fulgerul luminează în orice fel,
și drept înainte este eliberat, ca o săgeată, se duce
rândul fixat.

Lângă bătrâni, cei tineri se prind în horă;
nu a rezistat inima - șoimului cenușiu într-o celulă,
nu a rezistat flacăra vie văzută în ochi,
nu a rezistat tinerețea care vrea să zboare!
A pornit hora! S-a întors pământul,
și se pare – ca și cum se dă startul secolului,
și în jur apar în întuneric dealurile groase
și întorc ecouti.

Și, parcă a pornit hora străbună
cu forță primordială pentru țara noastră
iar în ea pădurile le vorbesc râurilor,
și în el tipa un vânt sălbatic și îngrozitor

и во него шуми на реките зборот,
и во него рика див ветер и страшен
и во него шепнат узреани житја
и вечерен мирис се разлева тих,
и земјата дише во пролетна ситост
со запален здив.

И душата, чиниш, на родот мој мачен
во тешково оро се уткала сета -
век по век што трупал сè попуст и мрачен
од крвава болка, од робија клета,
век по век што нижел од корава мисла
за радосна челад, за слободен свет,
од песна - за лъбов што гине со пискот
ко жерав во лет.

О тешкото! Кога во молк да те гледам,
на очиве магла ми напаѓа сура,
и одеднаш - в бескрај се растега редот
и ридја се губат в пустелија штура -
и еве кај иде од маглата матна
сè сенка до сенка, сè еден до друг -
во бескрајно оро син оди по татка,
по деда си - внук.

Времињата мрачни се нивното поле,
и нивната свирка - на прангите свекот,
а главите им се наведени доле,
и покроце врват - сè чекор по чекор.
О времиња, што ве в мрак родот мој минал,
кој збор ќе ми најде за вашата стрв?
Кој збор ќе ми најде за ужасот зинат

si șoptește grâul făcut
și miroslul de seară se simte,
iar pământul respiră în saturatie de primăvară
cu o respirație arzătoare.
Și sufletul, se pare, este tortura rodului meu
într-o horă grea, și totul se scufundă
secol după secol, se adună
de durere săngeroasă, de sclavie urâtă,
secol după secol s-a împletit în gânduri
pentru obrazul vesel, pentru lumea liberă,
dintr-un cântec - pentru iubire care câștigă cu o
scânteie
Zburăm în zbor.

Greu! Când mă uit la tine în tăcere,
pe ochi mi se lasă brusc o ceată,
și dintr-o dată - linia se răspândește infinit
iar dealurile sunt pierdute într-o pustie pitică -
și uite de unde apare din ceată murdară
umbra la umbră, unul lângă altul -
într-un dans infinit, fiul merge după tatăl său,
iar după aceea bunicul după nepot.

Timpurile sumbre sunt pământul lor,
și fluierul lor - zgomotul cătușelor,
iar capetele privesc în jos,
și se rotesc, pas cu pas.

În timpurile, poporul meu în întuneric a trecut,
ce cuvânt veți găsi pentru pofta voastră?
Ce cuvânt îi veți găsi pentru dezastrul căscat
peste pustie și sânge?!

над пустош и крв?!

Кој број ќе ми каже на лутите рани,
на пламнати ноќи, на пеплишта пусти,
кој на срце болки ќе изреди збрани,
и на очи солзи, и клетви на усти?
О тешкото! Синцир ти беше на робја,
од калеши моми и невести ред.
со врзани раце во плен што ги погнал
насилникот клет.

О тешкото! Синцир ти беше на робја,
дур не стана народ во листена гора,
сè дури со јадот од векови собран
не поведе бујно, бунтовничко оро!
се залула танец низ крвје и огон,
и повик се зачу и громеж во чад -
те разнесе сегде бунтовната нога
по родниот кат.

О тешкото! Сега по нашите села
во слобода првпат штом оро ќе сретнам,
зар чудно е - солза да потече врела,
зар чудно е - жалба јас в срце да сетам?!
Од вековно ропство, мој народе, идеш
но носиш ти в срце дар златен и пој.
Пченицата твоја триж плодна ќе биде,
И животот твој!

Тодоровски Катерина

100 ГОДИНИ ВО РОМАНИЈА

Патот од Маврово до Галичник во должина од 15 км, поминува преку еден прекрасен пејзаж како од бајките, како да е дел од приказните што ни ги раскажуваа нашите баби и дедовци пред многу години. Почнувајќи од беспрекорната сина боја на езерото, влегуваме во срцето на планинскиот масив Бистра, и продолжуваме кон земјата на мијациите. Континуирано искачување, прекинато тук - таму од висорамнините што ги поврзуваат планинските врвови, се откриваат од двете страни на патот густи шуми од дабови, буки и борови, кои ги покриваат стрмните падини. Силниот свеж планински воздух кој ни дава дополнителен поттик за достигнување на 1600-1700 м, каде се наоѓа прекрасната панорамата на Галичник. Врвот Говедарник, со својот средновековен окlop, го штити со внимателно око овој предел. Една од најстарите фамилии оттука, Бреза, со своето првобитно презиме Брезовски славозиниран подоцна, го има своето

Ce număr îmi va spune despre rănile furioase,
pe noptile arzătoare, pe cenuşa deşertului,
care va pune pe inima îndurerată barajă,
şi în ochi lacrimi şi blestemă pe gură?

Oh greu! Lanțul tăia fost sclavul,
de la fete tinere şi mirese.
cu mâinile legate în captivitate pe care le-a prins
bătăușul sărac.

Greu! Lanțul tăia fost sclavia,
Până nu s-a ridicat poporul în pădure bogată
Până când durerea cu secolelor strânsă
A pornit o horă puternică şi rebelă!
Şi-a început un dans dansat prin sânge şi foc,
şi s-a auzit un sunet şi tunet în fum -
te-a răzvrătit peste tot un picior rebel
pe podeaua de acasă.

Greu! Acum, în satele noastre
în libertate pentru prima dată, îndată ce o horă voi
întâlni,
oare este ciudat - lacrimile să curgă calde,
oare este ciudat – să simți în inimă o jalenie!
Din secolele de sclavie, poporul meu, veniți
dar în inima porti un dar de aur şi un cadou.
Recolta ta va fi bogată,
Şi viaţa ta!

Todorovski Katerina

DE 100 DE ANI ÎN ROMÂNIA

Drumul care şerpuieşte de la Mavrovo la Galichnik aşează pe cei 15 km un peisaj de basm, desprins parcă din poveştile ce ni le spuneau cu mulţi ani în urmă bunicii. Pornind de la albastrul imaculat al lacului intrăm în inima masivului muntos Bistra, spre ţinutul miajilor. Urcuşul continuu, întrerupt pe ici pe colo de platourile ce leagă vârfurile muntoase, ne dezvăluie şi de-o parte şi de cealaltă păduri dese de stejari, fagi şi pini, ce îmbracă până aproape de creste pantele destul de abrupte. Aerul tare şi puternic de munte îți oferă un imbold în plus de a ajunge la cei 1600-1700 de m unde se desfăşoară panorama Galichnik-ului. Vârful Govedarnik, cu forma sa de armură medievală, ocroteşte cu un ochi atent această aşezare umană. Una din cele mai vechi familii de aici, Breza, ca nume iniţial, Brezoski slavizat ulterior își are originile pe aceste plaiuri, din ea se trage bunicul meu din partea tatălui, Iordan. O altă familie autohtonă, Sarge mai demult, slavizată şi ea Sarieski mi-a dăruit-o pe bunica din partea

Семејство Јордан Бреза, Букурешт, 1928 година: одлево надесно, стоејќи: Благој, Михаил, Атанасиј; подолу: Мајка, Дедо со Кала во раце и Блаже Велович, еден братучед на дедо од Јанче.

Familia Iordan Breza, Bucureşti, 1928: de la stânga la dreapta, în picioare: Blagoi, Mihail, Atanasie; jos: Maice, Dedo cu Kala în braţe şi Blaje Velovici, un văr de-al lui Dedo din Janche.

потекло во овие предели, од каде потекнува мојот дедо од страна на неговиот татко, Јордан. Една друга фамилија Сарже, подозна славонизирана во Сариески, ми ја поклони баба ми Ружа, од стана на мојот татко. Нивниот брак бил склопен пред 1900 година, по ритуалот што и до ден денес се слави на ден празник на Свети Петар и Павле.

Од 7-те браќа и сестри на мојот дедо, две беа девојчиња. Момчињата, кога влегоа во својата зрелоста, излегоа во светот, тројца заминаа во егзил, избирајќи ја Романија. Зошто не Србија, Бугарија или Грција, сите соседни и православни земји во исто време? Првите две се близки и како јазик. Освојувањето на независноста од Турците во 1877 година и прекумерната толеранција со која беа примени странците беа само две солидни причини да се населат во новосоздадената држава. Дедо ми

tatălui, Ruja. Căsătoria lor a avut loc înaintea anului 1900, după ritualul care a rămas și astăzi la fel de viu de sărbătoarea Sf. Petru și Pavel.

Dintre cei şapte fraţi ai bunicului, două erau fete. Băieťii, la vremea maturităŃii, au pornit în lume, trei dintre ei au luat drumul pribegiei, alegând România. De ce nu Serbia, Bulgaria sau Grecia, toate ţări vecine și ortodoxe în același timp? Primele două apropiate și ca limbă. Cucerirea independenŃei faŃă de turci în 1877 și toleranŃa excesivă cu care erau primiti străinii au fost doar două solide motive ca să se aşeze în noul stat creat. Bunicul Iordan a pășit prima oară pe pământ românesc la cumpăna dintre cele două secole, XIX și XX, doi fraŃi aveau deja mici afaceri în Bucureşti. MenŃionez că, din povestirile celor mai în vîrstă din familie, știu că în zona Gării de Nord cam 80 % din restaurante erau deținute de macedoneni.

Autohtonii au o mare nedumerire legată de

Букурешт, 1956 година, пошироко семејство.

Bucureşti, 1956, familia lărgită.

Букурешт, 1958 година, на свадбата на Кала. Bucureşti, 1958, la nunta lui Kala.

Јордан, за првпат зачекори на романска територија на преминот помеѓу двета века, XIX и XX, двајца браќа веќе имаа мали бизниси во Букурешт. Сакам да напоменам дека од приказните за најстарите членови на семејството, знам дека во пределот кај Гара де Норд (Железничка станица) околу 80% од рестораните биле во сопственост на Македонци.

Староседелците се многу збунети во врска со Македонците-Словени и Македонците-Романците (Власите, како што се познати на Балканот). Јас си дозволувам да донесам лична гледна точка: сегашните Македонци-Словени и Македонско-Романците се старо седелци (уште

macedo-slavi și de macedo-români (vlahi, cum sunt cunoscuți în zona balcanică). Îmi permit să aduc un punct de vedere personal: actualii macedo-slavi și macedo-românii sunt vechii locuitori (înainte de Hristos) ai spațiului balcanic plus nordul Greciei și estul Albaniei actuale. La venirea slavilor, secolele V-VI, bineînțeles că aceste spații erau locuite de vechii traci, din care proveneau și contemporanii marelui rege Alexandru. O parte a lor a suferit influența romană devenind aromâni de azi, o altă parte pe cea slavă, și au devenit macedo-slavi. Trebuie precizat că vlah în limba slavă înseamnă latin, care ține de Roma. Din punctul meu de vedere, macedo-slavii au origini comune cu aromâni. Faptul că sârbii, bulgari și grecii au

пред Христос) на овој балкански простор плус на пределот од северна Грција и источниот дел на денешна Албанија. Денешните ароманци, друг дел од словенскиот, станаа македонско-словенски. Кога дошле Словените, во 5-6 век, се разбира дека овие простори биле населени со антички Тракијци, од кои потекнувале современиците на големиот крал Александар. Дел од нив претрпеле римско влијание, станале ароманците од денес, друг дел претрпеле словенско влијание и станале македонско-словенски. Треба да се напомене дека влав на словенски јазик значи латинец, кој му припаѓа на Рим. Од моја гледна точка, македонско-словените имаат заедничко потекло со ароманите (власите). Фактот дека Србите, Бугарите и Грците се обидоа да ги асимилираат преку јазик, култура или традиции, не ги поништува овие потекла, избегнати од официјалните историографии, од политички причини. Едноставна логика е честопати поефикасна од илјадници страници историски документи, делумно фалсификувани од истите причини. По многу ацилаци, моите баба и дедо по татко најдоа земја која им даде многу доверба, а тоа е Романија.

21 март 1921 година, во топлото светло на пролетното попладне, еден импозантен американски брод силно се вкотвува во пристаништето на Констанца, доаѓајќи од Солун. Бидејќи бил трговски брод, меѓу сите видови стоки, имало и некои патници, вклучувајќи го и семејството на Јордан и Ружа Брза со нивните три деца: Атанасиј (14 години), Михаил (5 години) и мојот татко Благој (3 години). Во 1927 година, Кала, единствената ќерка на семејството, е родена во Букурешт. Имале уште три други деца кои починале пред Атанасиј. Тоа биле Стефан, Галена и Трајан, несигурните санитарни услови од тие времиња ги земале животите на многу невини деца. Дедото се занимаваше со трговија, главно поврзана со производи од овчо млеко, патувајќи долго време време помеѓу Солун, Истанбул и Букурешт, и поради ова патување неговите две деца Михаил и Благој се родија во Солун, а другите две во Букурешт: Атанасиј и Кала. Дури и кога се сместија во главниот град од Романија, дедо, како што му викавме ние, неговите внуци, тој не беше помирен со помислата да остане тута засекогаш. Периодично испраќаше пари во Галичник за

іncercat să-i asimileze prin limbă, cultură sau tradiții nu anulează aceste origini, ocolite de către istoriografiile oficiale, din considerente politice. O logică simplă e, de multe ori, mai eficace decât mii de pagini de documente istorice, în parte falsificate din aceleasi considerente. După multe peregrinări, bunicii mei din partea tatălui au găsit în România un tărâm al făgăduinței.

21 martie 1921, în lumina caldă a după-amiezii de primăvară, un impunător vapor american acostează greoi în rada portului Constanța, venind din Salonic. Fiind un vas comercial, printre mărfuri de tot felul, se numărau și ceva pasageri, printre ei și familia lordan și Ruja Breza, cu cei trei copii: Atanasie (14 ani), Mihail (5 ani) și tatăl meu, Blagoi (3 ani). În 1927 s-a născut în București și Kala, singura fată a familiei. Alți trei copii au murit înaintea lui Atanasie, e vorba de Ștefan, Galena și Traian (Traice), condițiile sanitare precare din acele vremi secerau multe vieți de copii nevinovați. Bunicul s-a ocupat cu negoțul, în principal legat de produse din lapte de oaie, pendulând o lungă perioadă de timp între Salonic, Istanbul și București, aşa se face că doi copii s-au născut la Salonic, Mihail și Blagoi iar doi la București: Athanasie și Kala. Chiar și la stabilirea în capitala României, Dedo (bunic) cum îi spuneam noi, nepoții, nu era împăcat cu gândul de a rămâne definitiv aici. Periodic trimitea bani la Galichnik pentru renovarea uneia din cele trei case ale familiei Breza, cu gândul de a se întoarce cândva. Evenimentele istorice grave care au urmat (criza economică din 1933, al doilea război mondial și mai ales instaurarea comunismului) l-au făcut să rămână aici până la sfârșitul vieții, în 1958. Maice (bunica Ruja) i-a urmat în 1972.

Mă simt mai mult decât obligat să scriu aceste rânduri în memoria lor, ca pomenire pentru suflet, în respectul cultului străbunilor, de care amândoi erau profund ataşați. La distanță de un secol, ne revine nouă, nepoților și mai departe copiilor și nepoților noștri datoria sacră de a-i pomeni și de a sluji cu devotament maxim minunatul tărâm, numit Macedonia. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Lucian Breza

да остане тута до крајот на својот живот, во 1958 година. Мајче (баба Ружа) го проследи во 1972 година.

Се чувствуваам повеќе од должен да ги напишам овие редови во нивна меморија, како спомен на нивната душа, во спомен на моите прадедовци, кон кои и двајцата беа длабоко приврзани. Еден век подоцна, на нас, нивните внуци, и понатаму, на нашите деца и внуци,

реновирање на една од трите куки на семејството Бреза, со мислата дека ќе се врати некогаш во Македонија. Сериозните историски настани што доаѓаа (економската криза во 1933 година, Втората светска војна и особено воспоставувањето на комунизмот) го натераа

имаме света должност да ги паметиме, да ги спомнуваме и да и служиме со најголема посветеност на прекрасната наречена Македонија. Господ да ни помогне!

Лучијан Бреза

149 ГОДИШНАТА ОД РАЃАЊЕТО НА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Секоја година, на 4 февруари, организацијата Граѓанска иницијатива за национална, културна и европска интеграција на македонскиот народ во Прилеп, Северна Македонија, организира настани посветени на

149 ANI DE LA NAȘTEREA LUI GOȚE DELCEV

În fiecare an, pe 4 februarie, organizația Inițiativa Civică pentru Integrarea Națională, Culturală și Europeană a Poporului Macedonean din Prilep, Macedonia de Nord, organizează evenimente dedicate marelui erou național, Goțe

големиот национален херој, Гоце Делчев.

Оваа година, поради условите на ограничување на контактот наметнати ширум светот, по повод прославата на 149 години од неговото раѓање, се одржа специјалното издание на овој настан, насловено како „Гоце Делчев симбол на македонскиот народ“ и кое се одржа виртуелното опкружување.

Имаше учесници од Република Северна Македонија, Романија, Грција, Албанија, Хрватска, Бугарија, Австралија, земји каде што има големи заедници на македонци.

Секој од учесниците одржа говор, претставувајќи ја организацијата што ја претставуваше, изложувајќи ги проблемите со кои се соочуваат, идните планови во рамките на организацијата, но исто така предложувајќи и заеднички планови со други организации. Потоа дискусијата се префрли на темата на настанот поврзана со животот, активноста и примерот на патриотот Гоце Делчев.

Учествував во име на Друштвото на Македонците од Романија, претставувајќи го здружението, неговите активности, целта и идните планови. Исто така, истакнав дека секоја година, на 4ти февруари, Д.М.Р. организира настани во чест на големиот македонски херој и патриот, Гоце Делчев.

Идеологијата, внатрешниот пламен што го поттикна Гоце Делчев да се бори за признавање на македонскиот идентитет, извирајќи од неговата безграницна љубов кон Македонија, е инспирација за ДМР и е пример за неговите постојани напори за зачувување, развој, пренесување и унапредување на македонското културно наследство.

Слава ти, хероју семакедонски!

Елена Првулеску

ДРУШТВОТО НА МАКЕДОНЦИТЕ ОД РОМАНИЈА ГИ ОДБЕЛЕЖА ЗИМСКИТЕ ПРАЗНИЦИ ПО СТАР КАЛЕНДАР

Атмосферата на зимските празници ни носи радост и посебно нè потсетува на годините од нашето детство, на емоцијата што ја имаме додека чекаме да ја украсиме елката, на моментот кога сонувавме да се сртнеме со

Delcev.

Anul acesta, din cauza condițiilor de limitare a contactului impuse pe plan mondial, cu prilejul celebrării a 149 de ani de la nașterea sa, a avut loc o ediție specială a acestui eveniment, intitulată "Goče Delcev simbolul poporului macedonean" care s-a desfășurat în mediul virtual.

Au fost participanți din Republica Macedonia de Nord, România, Grecia, Albania, Croatia, Bulgaria, Australia, țări unde există comunități mari de macedoneni.

Fiecare dintre participanți a luat cuvântul, prezentând organizația pe care a reprezentat-o, expunând problemele cu care se confruntă, planurile de viitor din interiorul organizației, dar s-au propus și planuri comune cu celelalte organizații. Apoi s-a trecut la tematica evenimentului legată de viața, activitatea și modelul patriotului Goče Delcev.

Am participat din partea A.M.R., prezentând asociația, activitățile, scopul și planurile de viitor ale acesteia. De asemenea, am punctat că în fiecare an, pe 4 februarie, Asociația Macedonenilor din România organizează evenimente în cinstea lui erou și patriot macedonean, Goče Delcev.

Ideologia, flacără lăuntrică ce l-a împins pe Goče Delcev să lupte pentru recunoașterea identității macedonene, izvorâtă din iubirea sa nețărmarită față de Macedonia, este inspirație pentru AMR și un model demn de urmat în eforturile sale susținute în păstrarea, dezvoltarea, transmiterea și promovarea moștenirii culturale macedonene.

Slavă ţie, eroul tuturor macedonenilor!

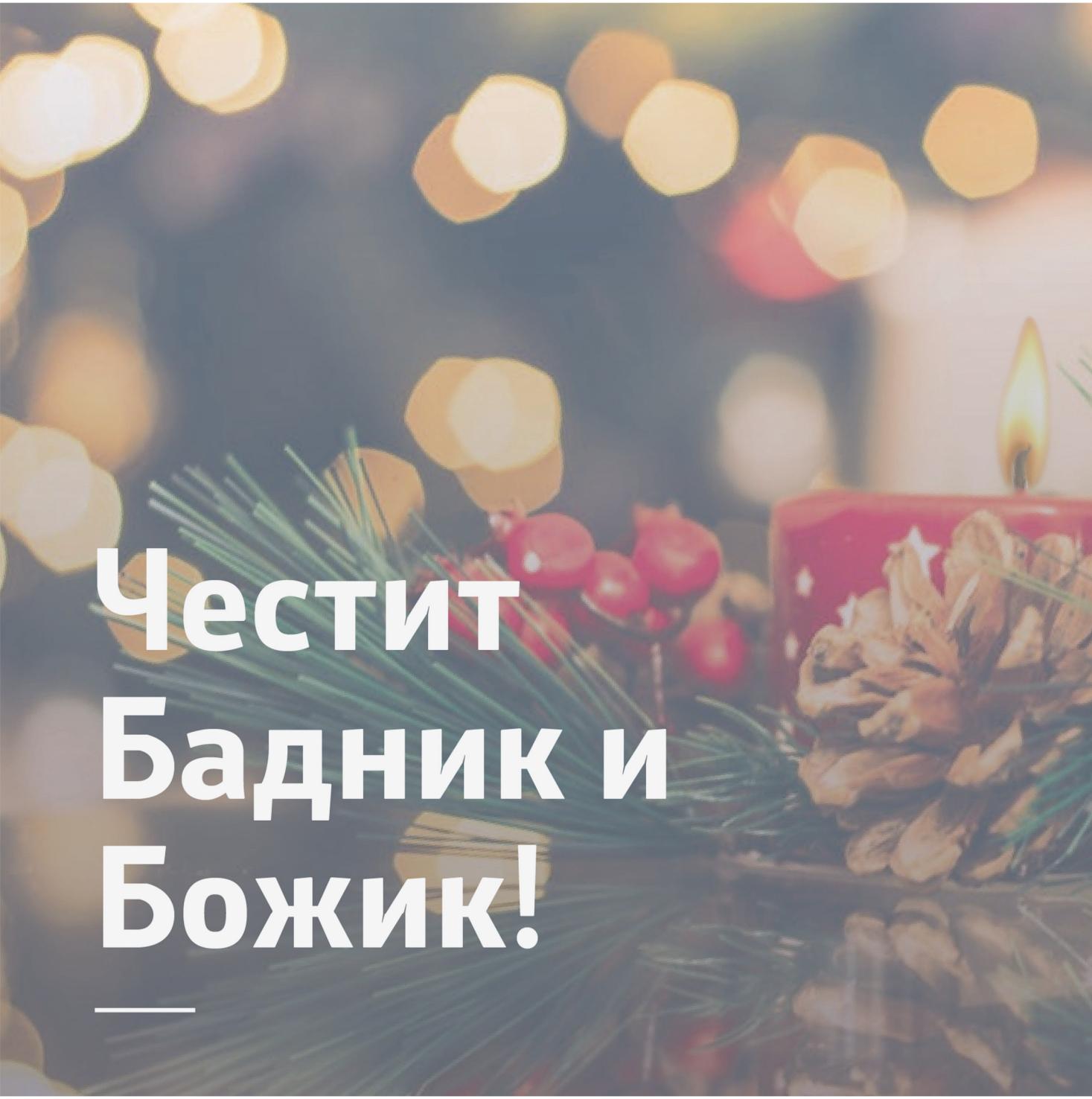
Elena Pîrvulescu

ASOCIAȚIA MACEDONENILOR DIN ROMÂNIA A CELEBRAT SĂRBĂTORILE DE IARNĂ PE STIL VECI

Atmosfera sărbătorilor de iarnă ne aduce bucurie și ne amintește cu precădere de anii copilăriei, de emoția aşteptării împodobirii bradului, de clipa la care visăm să-l întâlnim pe Moș Crăciun.

Sărbătorile de iarnă ... perioada în care

Честит Бадник и Божик!

Дедо Мраз.

Зимските празници..., период кога кај сите луѓе се осеќа радоста, среќата, ентузијазмот, периодот кога светот е опфатен со магијата на празниците каде што секој подготвува традиционална храна кога се спремаме за предпразничното чистење, празничните забави, новогодишната елка и други традиции, и кога ќи среќаваме радосните црвени обраzi на лицата на коледарите? Зимските празници со нетрпение ги очекуваат сите, без оглед на возраста, понекогаш дури и религијата. Сигурно се потсеќате на своите лични искуства кои ти ги наполнија такви

lumea începe să forfote de bucurie, entuziasm, perioada în care lumea e cuprinsă de magia sărbătorilor unde cu toții pregătesc mâncarea tradițională după care îți lasă gura apă, curățenia înainte de sărbători bineînțeles, petrecerile de sărbători, bradul și alte tradiții, bucuria din roșul obrajilor de pe fețele colindătorilor?

Sărbătorile de iarnă sunt așteptate cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă, uneori chiar și de religie. Sigur te gândești cu drag la experiențele personale care au încărcat astfel de clipe magice cu semnificații proprii. Dar mai mult decât atât, tradițiile legate de Crăciun aduc

волшебни моменти со свои значења. Но, повеќе од тоа, традициите поврзани со Божиќ носат стотици години стари природни симболи.

Духот на овие празници е исполнет со луѓето што нè сакаат такви какви што сме! И тоа е семејството! Ова е духот на зимските празници! Радоста да се имаме едни со други. Утехата што ви ја дава помислата да имате луѓе на кои можете да сметате. Зимските празници претставуваат добра волја, лъбов, сродни топли души, среќа, благодарност!

Друштвото на Македонците во Романија, организираше 2 работилници со следниве теми: „Зимските празници по стар стил на етничките Македонци од Романија, Божиќ и Нова Година“ на кои присуствуваа дел од членовите на друштвото, во периодот помеѓу 18-21 јануари оваа година, прославувајќи ги овие празници во вистински зимски амбиент, опкружен со снег.

Во продолжение ви ги презентираме воведните говори за двата настани што ги одржа менаџерот на областа Букурешт, Лучијан Кристеа Брза и Марјан Мијлов, кој беше и модератор.

„Иако Романците и Македонците имаат иста религија, христијанско-православна, одредени празници во текот на годината се поместуваат во зависност од видот на користениот календар. Во 1582 година, папата Григориј XIII

simboluri naturale вechi de сute de години.

Spiritul acestor sărbători este însușit de oamenii care ne iubesc aşa cum suntem! Si aceea este familia! Acesta este spiritul sărbătorilor de iarnă! Bucuria de a ne avea unul pe celălalt. Comfortul pe care îl oferă gândul că ai oameni pe care poți conta. Sărbătorile de iarnă reprezintă bunăvoie, iubire, suflete calde, recunoștință, fericire, mulțumire!

Asociația Macedonenilor din România, a organizat 2 workshop-uri cu temele: "Sărbătorile de iarnă pe stil vechi la etnicii macedoneni din România, Crăciunul și Anul Nou" la care au participat o parte dintre membrii săi, în perioada 18-21 ianuarie a acestui an, celebrând aceste sărbători într-un decor cu adevărat invernal, înconjurați de zăpadă.

În continuare vă prezentăm alocuțiunile de deschidere pentru cele două evenimente susținute de către managerul de zonă Lucian Cristea Breza, care a fost și moderatorul evenimentului.

"Cu toate că românii și macedonenii au aceeași religie, creștin-ortodoxă, anumite sărbători de peste an sunt decalate în funcție de tipul de calendar folosit. În anul 1582 papa Grigore al XIII-lea impune un alt tip de calendar, cel gregorian. Este reperul de timp de la care începe trecerea de la cel iulian. În estul Europei această trecere s-a

Празнување по стар календар - Sărbătorile pe stil vechi

наметна друг вид на календар, наречен Грегоријански календар. Тоа е обележение од кое започнува преминот од Јулијанскиот календар. Во Источна Европа, оваа транзиција се случи кон крајот на 19 и 20 век. Националните цркви на овие простори сè уште ги чуваат верските празници според стариот јулијански календар. Ова поместување од околу две недели не ги спречува проширувањата на односите помеѓу двата народи. Напротив, ние, како романски граѓани од македонско потекло, понекогаш ги славиме празниците двапати (по стар и нов календар) со големо задоволство. Има многу да се зборува за традициите и обичаите што ни ги пренеле нашите предци низ вековите до нас, и ни следува и на нас, сегашните генерации, генерациите кои се уште сме на сила, да ги зачуваме, практикуваме и да им ги претставиме на младите генерации да и тие понатому ќи продолжат. Не многу малкуте сличности помеѓу двата народи, помагаат за подобро разбирање на старите македонски традиции; една од целите на нашето друштво е токму тоа, да ги шириме меѓу мнозинското население она што најмногу го цените: традициите, обичаите, фолклорот. Еден од настаните за кој ве повикувам повеќе да разговараме и е повод на оваа работилница, е празникот Бадник, празник кој се карактеризира со низа традиции и обичаи, но честопати засенчен од попознатиот и поважен Божиќ.“. И соодветно „Долго очекувана од сите, новата година во која

făcut Tânziu, în secolele XIX-XX. Bisericile naționale din acestă zonă păstrează și acum sărbătorile religioase după calendarul vechi, iulian. Aceste decalaj de aproximativ două săptămâni nu împiedică cu nimic largirea relațiilor dintre cele două popoare. Dimpotrivă, noi, ca cetățeni români cu origini macedonene, le serbăm, câteodată, pe amândouă cu mult drag.

Sunt multe de spus despre tradițiile și obiceiurile ce au străbătut mileniiile până la noi, și ne revine nouă, generațiilor actuale, generațiilor aflate încă în putere, rolul major de a le păstra, practica și dărui celor mai tineri spre a fi duse mai departe în timp. Similitudinile dintre cele două popoare, nu foarte puține, ajută la o înțelegere mai bună a vechilor tradiții macedonene; unul dintre scopurile Asociației noastre fiind tocmai acela de a răspândi în rândul populației majoritare ceea ce noi avem mai de preț: tradițiile, obiceiurile, folclorul. Unul dintre evenimentele despre care vă invit să discutați mai mult cu ocazia acestui workshop este Ajunul Crăciunului – Badnikul, sărbătoare caracterizată printr-o serie de tradiții și obiceiuri proprii, dar adesea trecute în umbră de mai cunoscutul și mai importantul Crăciun.”

Și respectiv

“Așteptat cu mare nerăbdare de toată lumea, noul an în care deja am pășit aduce întotdeauna în sufletele oamenilor speranța de mai bine. Iată că pentru o serie de comunități din România acesta a stat la ușă și a așteaptat să-i vină rândul, mai exact pe data de 13 ianuarie. E vorba de ruși, ucrainieni, sârbi sau bulgari, alături

веќе зачекоривме секогаш внесува во душите на луѓето надеж за подобра иднина. За повеќето заедници од Романија, новата година стоеше пред врата и го чекаше својот ред, поточно на 13 јануари. Се работи за Руси, Украинци, Срби или Бугари, со кои заедно се броиме и ние Македонците.

Се однесува, накратко, на помалку рекламиран ритуал од богатата културна лепеза што Македонија ја нуди за размислување за светот од желбата да оваа работилница посветена на новогодишните традиции и обичаи да доведе до нејзино продлабочување. Она што го прави овој настан толку посебен е што тој припаѓа скоро целосно на женскиот род, а самиот празник е единствен во Македонија. Иако хронолошки е по Новата година, за прославата на Водици во Битуша може да се каже дека во целостост им е приоритет број една активност на целото локалното население што ги започнуваат подготовките уште од претходната година. Сместено во земјата на мијаците, во близина на Националниот парк Маврово, ова мало местенце блеска силно помеѓу 18-20 јануари на почетокот на годината. Сместен во длабоките долини опкружени со шуми како од бајки и реки каде што водата е неверојатно

de care ne numărăm și noi, macedonenii.

Mă voi referi, pe scurt la un ritual mai puțin mediatizat din bogatul eveniment cultural pe care Macedonia îl oferă spre contemplare lumii din dorința ca acest workshop dedicat tradițiilor și obiceiurilor de Anul Nou să ducă și la aprofundarea acestuia. Ce face acest eveniment cu totul special este că el aparține aproape în totalitate părții feminine, sărbătoarea în sine fiind unică în Macedonia. Deși cronologic este după Anul Nou, sărbătorirea Bobotezei în Bitușe putem spune că acaparează activitatea localnicilor începând încă din anul anterior. Situată în ținutul miajilor, în preajma Parcului Național Mavrovo, această mică localitate strălucește intens în perioada 18-20 ianuarie a începutului de an. Așezată în vâi adânci înconjurate de păduri de basm și cu râuri unde apa e de o claritate incredibilă, dar și cu oameni ce sfîntesc locul, regiunea oferă un cadru ideal pentru festivități. Totul începe de sărbătoarea Sf. Atanasie din anul anterior, când se aleg noii nași ai satului, ce-i vor schimba pe cei vechi. În ajunul Anului Nou, de Vasiliță se desăvârșesc pregătirile. Imediat după miezul nopții, când spiritele rele sunt în adormire, o Tânără merge la una din fântânile satului cu două ulcioare pe care le umple, culege trei crenguțe pe care le aşează în ulcioare. Apa e

Празнување по стар календар - Sărbătorile pe stil vechi

чиста, но исто така и со луѓе кои го осветуваат местото, регионот нуди идеален амбиент за свечености. Сè започнува од празникот Свети Атанасиј од претходната година, кога се избираат новите кумови на селото, кои ќе ги сменат старите. Во пресрет на Новата година, за Василица подготовките се завршени. Веднаш по полноќ, кога злите духови спијат, една млада жена оди до еден од селските бунари со две стомни да ги наполни со вода, собира три гранчиња што ги става во стомните. Водата се внесува во куќата и се загрева, се користи за тесто за леб, се подготвува празнична вечерा. Ден претходно, по зајдисонцето, се разнесува крстот меѓу селаните, земен од старите кумови. Отако сите ќе го бакнат крстот, тие се искачуваат во манастирот Јован Бигорски, духовниот центар на земјата и им го оставаат на свештениците. Следниот ден, рано наутро, новите и старите кумови, со крстот и агиазмата, заедно со другите учесници формираат поворка што ги посетува куќите на секој жител од селото. Со света вода и крст, крунисан со молитви на Свети Василиј Велики, се проторуваат злите духови, се благословува секоја просторија од секоја куќа. Потоа се оди на литургија, по што поворката се собира на брегот на реката Битушка од чии води храбрите брзаат да го фатат крстот фрлен од попот. Оној што ќе успее да го фати, ценет од учесниците и од гледачите, има и божествен дар: се вели дека ќе успее во новата година во сè што ќе

adusă în casă și încălzită, se folosește la aluatul pâinilor, se pregătește cina festivă. Cu o zi înainte, după apusul soarelui, se trimit pe la săteni crucea, preluată de la vechii nași. După ce toată lumea a sărutat crucea, aceștia urcă la mănăstirea Jovan Bigorski, centrul spiritual al ținutului și o lasă în seama preoților. A doua zi, dimineața-devreme, nașii noi și cei vecchi, cu crucea și aghiasma, împreună cu alții participanți formează o procesiune care merge pe la casele fiecărui localnic. Cu aghiasma și crucea, încununate cu rugăciunile Sf. Vasile cel Mare, ce alungă spiritele rele, binecuvântează fiecare încăpere a tuturor caselor. Se merge apoi la liturghie, după care procesiunea se adună pe malul râului Bitușka din apele căruia curajoșii se reped să scoată crucea aruncată de preot. Cel care reușește să o prindă este nu numai răsfățat și apreciat de participanți dar are și un dar divin: se spune că va reuși în noul an în tot ce va întreprinde. Ies în evidență în mod deosebit costumele populare feminine, de o bogătie de motive și o paletă coloristică de excepție. Sărbătoarea continuă și în zilele următoare cu același fast și însuflețire ca în fiecare an."

Momentele petrecute în cadrul lucrărilor workshopurilor au trecut pe nerăsuflare și fiecare dintre cei care au participat a dorit ca ele să fii durat mai mult pentru că pentru fiecare dintre noi, etnicii macedoneni prezinenți acolo, retrăirea acestor tradiții și obiceiuri, ne-au adus aminte inevitabil de copilarie, de familiile în sânul căror sărbătorile de

посака. Особено се истакнуваат женските народни носии, богати со мотиви и исклучителна палета на бои. Прославата продолжува и во наредните денови со исто темпо и ентузијазам како и секоја година “.

Миговите поминати во работилниците поминаа без здив и секој од оние што учествуваа сакаше да траат подолго затоа што за секој од нас, етничките Македонци присутни таму, оживувањето на овие традиции и обичаи, неизбежно не потсетуваше на детството, на семејствата во чии пазуви ги поминавме зимските празници, моменти кои нè исполнуваат со радост и нестрпение во пресрет на нивното славење. И во исто време, сега, овие зимски празници не исполнуваат со надеж дека по нас, ќе има генерации Македонци што ќе ги превземат и ќе ги пренесат понатаму на следните генерации.

За много години!

Рогобете Лаура

iarnă erau petrecute, momente care ne umpleau de bucurie și ne-astâmpăr în așteptarea derulării lor. Si în

același timp, acuma, aceste sărbători de iarnă ne umplu de speranță că după noi, vor mai fi generații de macedoneni care le vor duce și transmite mai departe, în viitor.

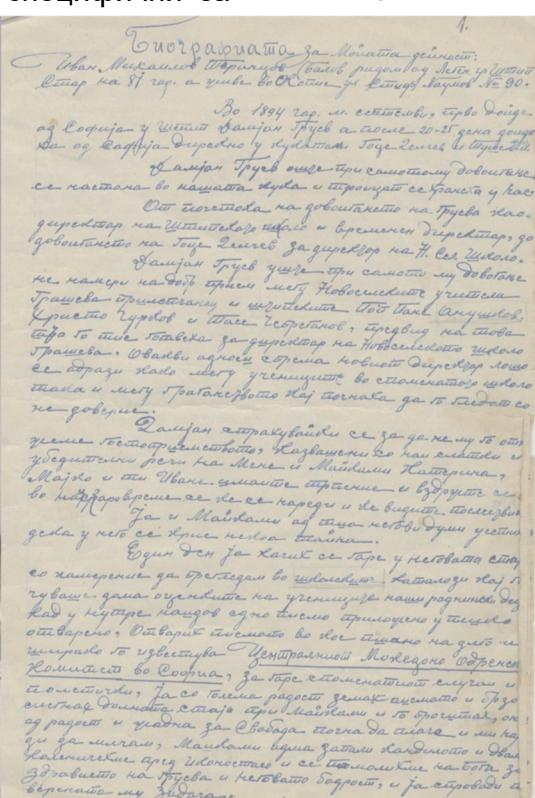
La multi ani!

Rogobete Laura

ВО ЧЕСТ НА ЕДЕН ХЕРОЈ, ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Втората половина на месец март ѝ собра дел од членовите на здружението на Македонците во Романија во прекрасниот град сместен во подножјето на планините Фагираш, Сибиу. Иако ноќите се ладни, специфични за

MEMORIA UNUI EROU, GOTE DELCEV

A doua decadă a lunii martie a reunit Asociația Macedonenilor din România în cochetul oraș situat la poalele munților Făgăraș, Sibiu. Deși noaptele sunt friguroase, specifice iernii, zilele însuflesc cu mult soare entuziasmul membrilor

зимата, денот го оживува со многу сонце ентузијазмот на нашите членови да ѝ обават своите активност и организиските и финансиски анализи и покрај бројните рестрикции, беа изготвени низа проекти за иднината на ДМР, деновите поминати овде уште еднаш покажаа, единство, хомогеност на членовите што ја сочинуваат оваа мала, но срдечна етничка група. Дневните активности се одвиваат по многу ригорозна програма внимателно дизајнирана од Управниот одбор, во попладневните часови се состоеше од културни активности како што се посети на музеи, колоквиуми, вечери на поезија, итн.

Како универзален закон да го одредува животот на големите херои да тече со вртоглава брзина и колосално искуство, за многу кратко физичко време. Ова е случај и со големиот патриот Гоце Николов Делчев, познат во историјата како Гоце Делчев, кој го напушти овој свет на само 31 година. И покрај тоа што има град во Бугарија со своето име, и дека од 1951 година, не смееме да паднеме во стапицата што ја поставија властите во Софија,

noștri în a-și desfășura calendarul în condiții mai mult decât dificile din cauza nenumăratelor restricții. În afara analizelor de ordin financiar, organizatorice au fost creionate și o serie de proiecte pentru viitorul Asociației, zilele petrecute aici au demonstrat încă o dată, deși nu mai era nevoie, unitatea, omogenitatea membrilor ce compun acest mic, dar înimos grup etnic. Activitățile zilnice s-au desfășurat după un foarte riguros program atent conceput de Consiliul Director, după-amiezele au constat în activități de ordin cultural ca vizite la muzei, coloane, seri de poezie etc.

Parcă o lege universală determină viața marilor eroi în a se scurge cu o viteză ametejoare și cu o trăire colosală, într-un timp fizic foarte scurt. Este și cazul marelui patriot Ghiorghi Nicolov Delcev, cunoscut în istorie ca Goče Delcev, care a părăsit această lume la numai 31 de ani. Chiar dacă în Bulgaria există un oraș cu numele său, și asta începând din anul 1951, nu trebuie să cădem în capcana întinsă de autoritățile de la Sofia de a și-l atribui. Mai macedonean ca el e greu de găsit, născut în inima Macedoniei Egeeene, marele erou

да си го присвојат. Поголем македонец од него тешко да се најде, роден во срцето на Егејска Македонија, големиот херој почива во Скопје, на гробиштата на црквата Свети Спас.

Со сериозни воени, правни и хуманистички студии, Гоце имаше завидна општа култура. Ова му помогна да стане главниот стратег, но и акционен лик кој сакаше да го примени на теренот солидното знаење што го имаше собрано. Заедно со други водечки револуционери на Македонска револуционерна организација, успеа за релативно краток временски период да пробуди во душата на луѓето (особено на

се одићнеște în Skopje ,în cimitirul bisericii Sveti Spas.

Cu serioase studii militare, juridice și umaniste, Goțe dispunea de o cultură generală demnă de invidiat. Aceasta l-a ajutat în a deveni principalul strateg dar și personajul plin de acțiune ce dorea să aplice pe teren solidele cunoștințe pe care le-a acumulat. Alături de alții revoluționari de frunte ai O.R.M. (Organizația Revoluționară Macedoneană) a reușit, într-un interval de timp relativ scurt, să trezească în sufletele oamenilor (în special ale țăranilor care nu circulau în afara satului natal aproape deloc) voința, determinarea de a se angaja în lupta de eliberare națională.

селаните кои воопшто не се движеа надвор од родното село) волја, решеност да се вклучат во борба за национално ослободување. Заситен од османлиската окупација, кој во тоа време се приближуваше до 5 века, потопен во специфичната ориентална летаргија, големите маси на народот брзо разбраа дека, конечно, го пронајдоа човекот кој треба да го следат безусловно во борба за живот со навидум вечноиот поробител, кој се чиенеше ќе трае најмалку уште 1.000 години. На преминот помеѓи XIX и XX век, Гоце Делчев им го всади духот на борба и пожртвуваност неопходен за да се преземе акција од ваква големина против огромен противник, во споредба со скромната подготвеност на локалното население, како што е бројот на борци, логистика, воена опрема итн.

Но, Бог им помогна на револуционерите во илиндэнското движење да успеат, османлискиот колос сериозно се клатеше, иако по некое време го продолжи угнетувањето врз Македонија. Мразот беше скршен, како што велат меѓу луѓето, луѓето сфатија дека можат да ја победат тиранијата, дека можат да градат слободна иднина за децата и нивнитенуци. Вечна почит до народните херои!

Недела е ден на разделба, по појадокот, со длабока емоција се збогуваме едни со други. Секој почеток е проследен со разделба за крај, како и секој пат кога ќе заминеме со дополнителен багаж со информации, но, што е најважно, збогатени души во силната утринска светлина, гребените на масивот Фагараш нè отпоздравуваат со блесокот на хроматскиот опсег од бело-сребрена до жолто-златна и розова боја. Секој се враќа на своето секојдневие, довидување сакани колеги, да се видиме со добро, со Господ напред!

Лучиан Бреза

ОБИЧАИТЕ, ЕДНА ШАНСА ЗА ДРУЖБА И ЗА СОБИРАЊЕ НА СЕМЕЈСТВОТО

Како што знаеме и ние самите, обичаите се шанса за дружба, за собирање на семејството. Во Македонија освен луѓето и црквата е таа што ги поддржува поголемиот број обичаи, од кои поголем дел започнуваат спонтано. Постојат и обичаи коишто не се од христијански традиционален дух, и дел од нив

Abrutizați de ocupația otomană, care la acel moment se apropiă de 5 secole, cufundați în letargia specific orientală, masele mari de oameni au înțeles la iuțeală că, în sfârșit, apăruse omul pe care să-l urmeze necondiționat într-o luptă pe viață și pe moarte cu ocupantul care părea etern, ziceai că mai durează cel puțin 1000 de ani. Conștient de înapoierea în care se găsea Macedonia la cumpăna dintre cele două secole XIX și XX, Goțe Delcev a insuflat oamenilor acel spirit de luptă și de sacrificiu necesare pentru a întreprinde o acțiune de o asemenea amploare față de un adversar uriaș, în comparație cu modesta dotare a localnicilor, ca număr de combatași, logistică, dotare militară, experiență de luptă etc.

Dar iată că Bunul Dumnezeu a ajutat pe revoluționarii mișcării Ilinden să aibă sorti de izbândă, colosul otoman s-a clătinat serios chiar dacă după o perioadă de timp a reluat asuprirea Macedoniei. Gheata fusese spartă, cum se zice în popor, oamenii au conștientizat că pot învinge tirania, că pot să construiască un viitor liber pentru copii și nepoții lor. Veșnică pioșenie eroilor neamului!

Duminică este ziua despărțirii, după micul dejun, cu o adâncă emoție ne luăm rămas bun unii de la alții. Orice început e urmat, invariabil de un sfârșit, ca de fiecare dată plecăm cu un bagaj de informații în plus, dar, cel mai important, îmbogățit sufletește. În lumina puternică a dimineții, crestele masivului Făgăraș ne salută cu conurile sale ce lucesc într-o gamă cromatică de la alb-argintiu la galben-auriu și roz. Fiecare se întoarce la rosturile lui, la revedere dragi colegi, să ne vedem cu bine, cu Dumnezeu înainte!

Lucian Breza

OBICEIURILE, O ȘANSĂ DE PRIETENIE ȘI REUNIUNE ÎN FAMILIE

După cum știm și noi însine, obiceiurile sunt o șansă pentru a petrece timpul cu cineva drag, un mod de a face o reuniune cu familia și prietenii noștri. În Macedonia, în afară de oameni și biserică este cea care susține majoritatea obiceiurilor, dintre care majoritatea încep spontan. Există, de asemenea, și obiceiuri care nu sunt în spiritul tradițional creștin, iar unele dintre ele nu sunt aprobate de Biserica Ortodoxă Macedoneană.

Una dintre cele mai populare obiceiuri și în

православната македонска црква не ги одобрува.

Едни од најпопуларните обичаи а воедно е премногу сакани од населението се бадниковите обичаи во Македонија.

Манифестијата што на Бадник секоја година се одржува пред Соборниот храм во Скопје, е еден обичај што го очекуваат илјадници верници кои се собираат на денот бадник пред соборниот храм да земат бадниково гранче и за да се видат со пријателите да си го честитаат празникот.

Православната црквата од Македонија го прифати и му даде поддршка на овој обичај кој што почна totally спонтано кога група на стари скопјани решија секоја година бесплатно да делат бадниково гранчиња, а тоа се започна од кога дознаа дека некоја бабичка немала доволно пари да си купи гранче на еден од пазарите во Скопје.

Тоа што почна пред скоро триесетина години, во денешно време претставува еден спектакл, еден обичај што прерасна во традиција. Освен бадниково гранче, организаторите подаруваат и греана ракија, јадење, а пак луѓето од многу среќа почнуваат дури со песна и оро.

Бадниково гранче така наречено **Баднак** е отсечен дел од дабово дрво, кое

același timp foarte iubit de poporul macedonean este obiceiul de Crăciun din Macedonia, mai exact obiceiul de Ajun numit Badnik în limba macedoneană.

Evenimentul care se desfășoară în fiecare an în Ajunul Crăciunului în fața Mitropoliei din Skopje, este un obicei așteptat de mii de credincioși care se adună în Ajunul Crăciunului în fața mitropoliei pentru a lua o ramură de stejar (badnikovo grancie) de Crăciun și pentru a ne vedea cu prietenii noștri și a ne ura un la mulți ani.

Biserica Ortodoxă din Macedonia a acceptat și a susținut acest obicei care a început în mod spontan când un grup de bătrâni din Skopje au decis să împartă gratuit crenguțe din stejar (badnikovi grancinia) în fiecare an și totul a început când au aflat că o bunică nu avea destui bani pentru a-și cumpăra o crenguță din stejar pe una din piețele din Skopje.

Ceea ce a început în urmă cu aproape treizeci de ani este acum un spectacol, un obicei care a devenit o tradiție. Pe lângă rămurelele din stejar, organizatorii oferă vizitatorilor și răchiu fierbinte, mâncare, iar oamenii din fericire încep să cânte și să danseze hora.

Badnikovoto grancie, аșa numit și Badnik este o ramură tăiată a unui stejar, care, conform tradițiilor creștinilor ortodocși din Macedonia dar și conform creștinilor slave ortodoxe a Balcanilor, ar

според традициите на православните христијани во Македонија, а и скоро во целиот православен словенски дел на Балканот, треба да се стави во каминот или во огништето од куќата и да гори за бадниковата вечер. Освен тоа што се гори, дури и целата куќа се украсува со тие бадникови гранчиња.

Овој обичај на украсување на домот со бадниково гранче според историјата и написите се напоменува уште од 4-от век. Баниковото гранче кое го слави животот и среќата е исто така симбол на здравјето. Бадниковото гранче е од дабово дрво, дрво кое во минатото се сметало за најквалитетно и најиздржливо дрво, и кое што трае со векови. За разлика од другите дрва, како на пример, листопадните, кога започнува есента листовите од дабот ја менуваат својата боја и повеќето од нив остануваат на гранките и за време на зимниот период, односно не паѓаат. Од народните раскажувања се вели дека ова дрво е токму тоа дрво со кое Јосиф запалил оган за да го затопли штотуку родениот Исус и неговата мајка Марија.

Во Македонија општо православните верници практикуваат многу обичаи. А пак обичаите врзани за големите христијански

trebuie să fie așezată în semineu sau sobă din casă și să fie lasată să ardă în seara de Ajun. Pe lângă asta chiar și toată casa este decorată cu acele crengute de stejar.

Acest obicei de a decora casa cu rămurele din stejar de sărbătoarea Crăciunului conform anumitor cărti istorice, este menționat încă din secolul al IV-lea. Badnikovoto grancie (ramura din stejar), care celebrează viața și fericirea, este, de asemenea, un simbol al sănătății. Ramura este făcută din stejar, un copac care în trecut era considerat cel mai de calitate și cel mai durabil copac și care trăiește secole întregi. Spre deosebire de alți copaci, cum ar fi foioasele, atunci când începe toamna, frunzele de stejar își schimbă doar culoarea și majoritatea rămân pe ramuri în timpul iernii, adică nu cad. Poveștile populare spun că acest copac este exact arborele cu care Iosif a aprins un foc pentru a-l încălzi pe nou-născutul Isus și pe mama sa Maria.

În Macedonia, credincioșii ortodocși practică în general multe obiceiuri. Iar obiceiurile asociate marilor sărbători creștine sunt percepute de oameni ca o șansă de a-și aduna întreaga familie, de a se vedea cu prietenii lor apropiati, deoarece în zilele noastre, oamenii aleargă peste tot și nu prea au mult timp să se vadă cu familia și cu prietenii,

празници луѓето ги сфаќаат како шанса да се собере целото семејство, да се видат близките другари, затоа што во денешно време, луѓето трчаат на секаде и немаат многу време да се видат со фамилијата и другарите, така да дружењето станува луксуз. А ова е одговор на познатата поговорка која што луѓето цело време ја изговараат “Не се гледаме цела година, па да се видиме барем на празник”.

Како што напоменав погоре, обичаите кои се во согласност со црковните канони добиваат поддршка од црквата. Црквата ги канализира, ги подржува, бидејќи обичајот е еден од најдобрите начини за социјализација, за сплотување на луѓето. Македонија има многу обичаи, дури голем број од нив уште не ги ни знаеме, затоа што поголем дел од нив се случуваат на локално ниво, но, постојат и обичаи кои не се во духот на христијанската традиција. Еден таков пример доста користен во Македонија е обичајот курбан или така наречен крвната жртва. Кога некој гради куќа,

астfel socializarea devine un lux. Си acesta este un răspuns la faimoasa zicală pe care oamenii o spun tot timpul „Nu ne vedem tot anul, aşa că hai să ne vedem cel puțin de sărbatori”.

Așa cum am menționat și mai sus, obiceiurile care se conformează cu canoanele bisericești sunt susținute de biserică. Biserică îi canalizează, îi sprijină, deoarece obiceiul este unul dintre cele mai bune moduri de a socializa, de a-i uni pe oamenii. Macedonia are multe obiceiuri, multe dintre care nici măcar nu le cunoaștem încă, deoarece majoritatea apar la nivel local, dar există și obiceiuri care nu sunt în spiritul tradiției creștine. Un astfel de exemplu utilizat pe scară largă în Macedonia este obiceiul curbanului său aşa-numitul sacrificiu de sânge. Când cineva construiește o casă, înainte ca temeliile casei să fie umplute, un miel este sacrificat și aruncat în temelii.

Acest obicei este unul pe care biserică nu îl recunoaște. Dar, în ansamblu, Biserica Ortodoxă Macedoneană cultiva și încă nutrește unitatea

пред да се полнат темелите на куќата, се колит јагне и се фрла во темелите. Овој обичај е еден од тие што црквата не го признава. Но во целост земено, македонската православна црква го негувала и сеуште го негува единството на луѓето низ вековите, ги чувала и ги чува обичаите и традицијата. За жал во последниве две години, поради Корана вирусот и глобалната пандемија, на луѓето им недостасуваат овие собирања и прослави на поголемите празници. И сите ние се надеваме што побрзо да се вратиме на тоа старо нормално живеење каде што ќе можеме почесто да се собереме, да се видиме со

МАКЕДОНСКИТЕ ОБИЧАИ ПОВРЗАНИ СО ПРАЗНИКОТ БОГОЈАВЛЕНИЕ – ВОДИЦИ

Еден ден пред големиот христијански празник Богојавление – Водици, на празникот

oamenilor de-a lungul secolelor, păstrând și încă păstrează obiceiurile și tradițiile. Din păcate, în ultimii doi ani, din cauza Corona virusului, a pandemiei globale, oamenilor le lipsesc aceste adunări și serbări pentru sărbătorile majore. Iar noi cu toții sperăm să ne întoarcem cât mai curând posibil la acea viață normală, unde să ne putem reuni mai des, să-i vedem pe cei dragi, dar și să începem din nou să ne serbam marile sărbători în care toți oamenii sunt fericiți.

Todorovski Katerina

нашите најблиски, но и да почнат одново прославувањата на големите празници каде што сите луѓе се оseкаат прекрасно.

Тодоровски Картерина

OBICEIURI MACEDONENE LEGATE DE EPIFANIE - BOBOTEAZĂ

Cu o zi înainte de marea sărbătoare

наречен Водокрст, секоја година се извршува голем Богојавленски водосвет. Овој празник е познат и под името Водопост, ден на кој се држи строг пост, односно се пости само на вода. На овој празник именден празнуваат: Богдан, (значи даден од Бога) Богдана, Божана, Бојан, Бонка, Богомил (значи мил на Бога).

Богојавление или Водици е еден од најголемите христијански празници, прославуван од македонците после Божик и Велигден. Според верувањата на овој ден Исус Христос на наговата 33 годишна возраст е крстен од Свети Јован Крстител на реката Јордан. Со празникот се поврзуваат повеќе обичаи кои што во минатото биле практикувани од страна на жителите. Дел он нив се изгубени, но дел сеуште се почитуваат и прославуваат. Еден од нив е фрлањето на крст во реките, езерата, а денеска и во фонтаните. Се верува дека тој што ќе го дофати крстот ќе биде среќен цела година

creştină înfăţişării lui Iisus Hristos – Bobotează, în sărbătoarea numită Crucea de apă, în fiecare an se face o mare consacratie a apei Bobotează. Această sărbătoare este cunoscută și sub numele de Vodopost (Apăpost), o zi în care se ține un post strict, adică postul numai cu apă. În această zi se sărbătoresc zilele de nume pentru: Bogdan (adică dar de la Dumnezeu), Bogdana, Bojana, Boian, Bonka, Bogomil (înseamnă dragul lui Dumnezeu).

Boboteaza este una dintre cele mai mari sărbători creștine, sărbătorită de macedoneni după Crăciun și Paști. Conform credințelor din această zi, Iisus Hristos la vîrstă de 33 de ani a fost botezat de Sfântul Ioan Botezătorul în râul Iordan. Sărbătoarea este asociată cu multe obiceiuri practicate de locuitori în trecut. Unele dintre ele sunt pierdute, dar altele sunt încă respectate și sărbătorite. Unul dintre ei este aruncarea crucii în râuri, lacuri și în ziua de astăzi și în fântâni. Se crede că cel care ajunge la cruce va fi fericit tot

и станува кум на црквата, плус го даруваат со подароци. На самиот ден свештеното лице како дел од литургијата оди на река, на езеро кде што го фрла крстот по кој што се фрлаат многумина од верниците. На богојавленската вода и се припишуваат големи натприродни лековити својства. Кога се донесува дома кртената вода, со неа се прават многу работи меѓу кои: се прска куќата за здравје и среќа, болните луѓе ја пијат водата во знак на лек, но нормално и здравите луѓе го прават истото во знак на здравје, се сипува од водата во бунар, се прскаат нивите и лозјата со верување дека ќе имаат побогат род, а порано имало и еден обичај кога ќе влезат во куќата домаќинката на прагот ставала секира и на неа жар и секое дете ќе голтнало од таа богојавленска вода и ја фрлало назад зад себе верувајќи дека детето ќе биде здраво како што е издржлива секирата.

Вториот ден од празникот Водици се празнува Свети Јован. Поголем дел од семејствата на 20-ти јануари го празнуваат како крсна слава и е празник на кумството и побратимството. Во црквите Свети Јован е издигнат над сите светци, а сите оние кои што носат името Јован, Јордан, Јовица, овој ден го празнуваат како свој именден.

Празникот Богојавление почнал да се

anul și va deveni nașul bisericii, plus că va primi și daruri.

În ziua respectivă, preotul, ca o parte a liturghiei, merge la râu, la lac, unde aruncă crucea după care se aruncă mulți dintre credincioși. Apele Epifaniei sunt atribuite mari proprietăți de vindecare supranaturale. Când apa botezată este adusă acasă, se fac multe lucruri cu aceasta, inclusiv: casa este stropită pentru sănătate și fericire, bolnavii beau apă ca semn al medicamentului, asta fac și oamenii sănătoși ca un semn al sănătății, este turnată și în fântână, se stropesc câmpurile și podgorile în credință că vor avea un rod mai bogat, iar în trecut exista un obicei și anume când intrau în casă, gospodina punea un topor pe prag și pe el jar și fiecare copil înghețea din acea apă de Bobotează și arunca o parte din ea în spatele lui, crezând că copilul va fi la fel de sănătos pe cât durabilitatea toporului.

A doua zi a sărbătorii Bobotezei este sărbătorit Sfântul Ioan. Majoritatea familiilor sărbătoresc ziua de 20 ianuarie ca o sărbătoare a casei și în același timp este o sărbătoare a nașilor și a frăției. În biserici, Sfântul Ioan este înălțat mai presus de toți sfintii și toți cei care poartă numele Ioan, Iordan, Iovița, sărbătoresc această zi ca fiind ziua lor de nume. Sărbătoarea Bobotezei a început să fie sărbătorită în secolul al III-lea în est, în

Богојавление - Boboteaza

празнува во III век. на Исток, посебно во Египет. Во првата половина на XIV век. празникот Богојавление се слави на секаде, но во различни денови и начини. За осветувањето на водата и за чудесата на осветената вода Св.Јован Златоус во својата беседа за крштевањето вели: „Овај е ден во кој Христос се крсти и ја освети природната вода. На полноќ на овој празник сите црпат вода и ја носат во своите домови и ја чуваат со години. Водата не се расипува“.

Водици се празнува два дена. Првиот ден 19 јануари, освен Богојавление и Водици уште се вика и Војордање и Машки Водици, а вториот ден 20 јануари, Собир на Свети Јован Крстител уште се вика и Женски Водици.

На ден Водици, традиционално, во Македонија во речиси сите населени места, свештениците го фрлаат ритуалниот крст во некоја поголема вода – река, езеро или базен, а луѓето скокаат во водата и се обидуваат да го фратат крстот. Се смета дека на тој ден сите води се крстени и исто така оној што ќе го најде крстот ќе биде среќен во следната година.

Водокрст доаѓа од крштевањето односно осветувањето на водата, а Водопост поради

special în Egipt. În prima jumătate a secolului al XIV-lea sărbătoarea Boboteaza este sărbătorită pretutindeni, dar în zile diferite și în moduri diferite. Despre sfintirea apei și minunile apei sfintite, Sfântul Ioan Gură de Aur în omilia sa despre botez spune: „Aceasta este ziua în care Hristos a fost botezat și a sfîntit apa naturală. La miezul noptii de această sărbătoare, toată lumea trebuie să ia apă din fântână și să o ducă în casele lor și să o păstreze ani de zile. Apa nu se strică“.

Boboteaza se sărbătorește două zile. Prima zi, pe 19 ianuarie (după calendarul pe rit vechi), pe lângă Epifanie și Bobotează, se mai numește și Voiordanie și Mașchi Vodîți, iar a doua zi, pe 20 ianuarie, Adunarea Sfântului Ioan Botezătorul este numită și Bobotează Feminină (Jenski Vodîți).

De Bobotează, în mod tradițional în Macedonia în aproape toate orașele, preoții aruncă crucea rituală într-o apă mai mare - râu, lac sau bazin, iar oamenii sar în apă și încearcă să prindă crucea. Se crede că în acea zi toate apele sunt botezate și, de asemenea, cel care găsește crucea va fi fericit în anul următor.

Vodokrst provine de la botezul sau sfintirea apei și Vodopost, deoarece este un post strict. Stropind cu această apă, nașul a binecuvântat:

тоа што се работи за строг пост. Прскајќи од оваа вода кумот благословувал: „Ќај што помина чесен крст, да е чесно бериќетно, кај што капнало капка вода, сребро и злато да капит, да се родит бериќетот.“

Карактеристично за празникот Водици е што тој се празнува во поголеми или помали групи што се викаат кумпании, кумства или братства. Некаде тие групи се формираат по маала, а некаде по фамилии. Сите членови од компанијата се сметаат за роднини и меѓусебно се обраќаат со „светијоване“, „побратиме“. Според дамнешните сфаќања што ги прифатила и црквата кумството е сродство па за кумовите како и инаку за крвните роднини важи законот за егзогамијата. Ако се земе предвид дека во христијанската религија Свети

„Unde a trecut o cruce cinstită, să fie bogătie, unde s-a scurs o picătură de apă, argint și aur să picure, să se nască berechet“. Caracteristica sărbătorii Epifaniei este că este sărbătorită în grupuri mai mari sau mai mici numite кампани, наси sau frății. Undeva aceste grupuri sunt formate din cartiere și undeva de familii. Toți membrii unui grup sunt considerați rude și se adresează reciproc cu „svetiioane“ sau podbratime. Conform vechilor înțelegeri acceptate și de biserică, nașul este o rudenie, astfel încât legea exogamiei se aplică atât nașilor, cât și rудelor de sânge. Dacă ținem cont că în religia creștină Sfântul Ioan I-a botezat pe Iisus Hristos, înseamnă că el îl are pe naș.

Todorovski Katerina

Јован го крстил Исус Христос значи тој го има кумството.

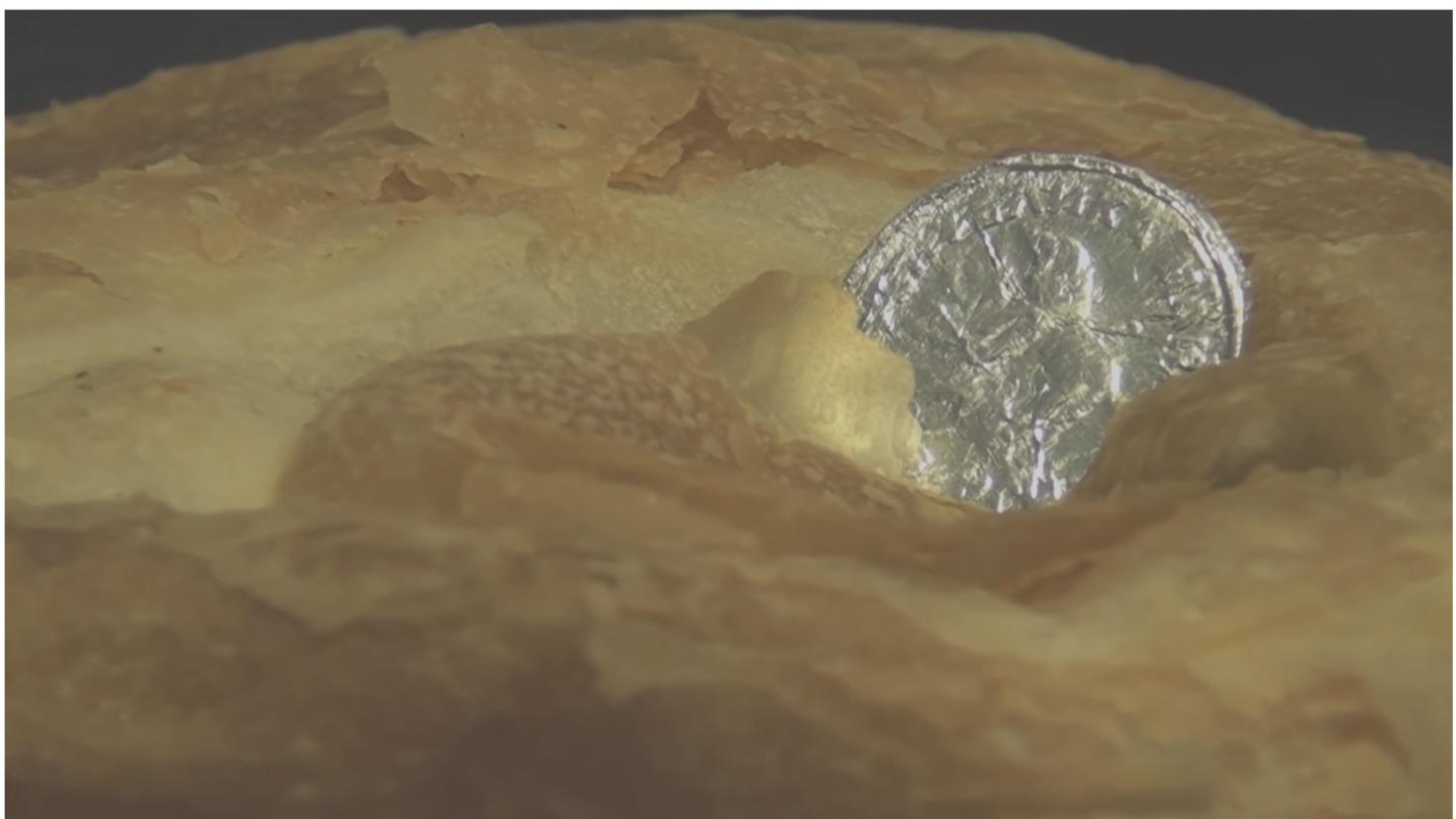
Тодоровски Катерина

НАРОДНИ ОБИЧАИ И ВЕРУВАЊА КАЈ МАКЕДОНЦИТЕ

Македонската заедница во Романија како и македонскиот народ се особено богати кога станува збор за традиции и верувања. Многу од овие обичаи, верувања кои постанале и традиции, македонската заедница во Романија ги има зачувано од самото доаѓање на овие

OBICEIURI ȘI CREDINȚE POPULARE LA MACEDONENI

Comunitatea macedoneană din România, precum și poporul macedonean sunt extrem de

простори а секако неизбежно станува и вкрстувањето со верувањата, обичаите и традициите кои ги затекнале на овие простори станувајќи уште побогати и побројни но истовремено помалку или повеќе променети.

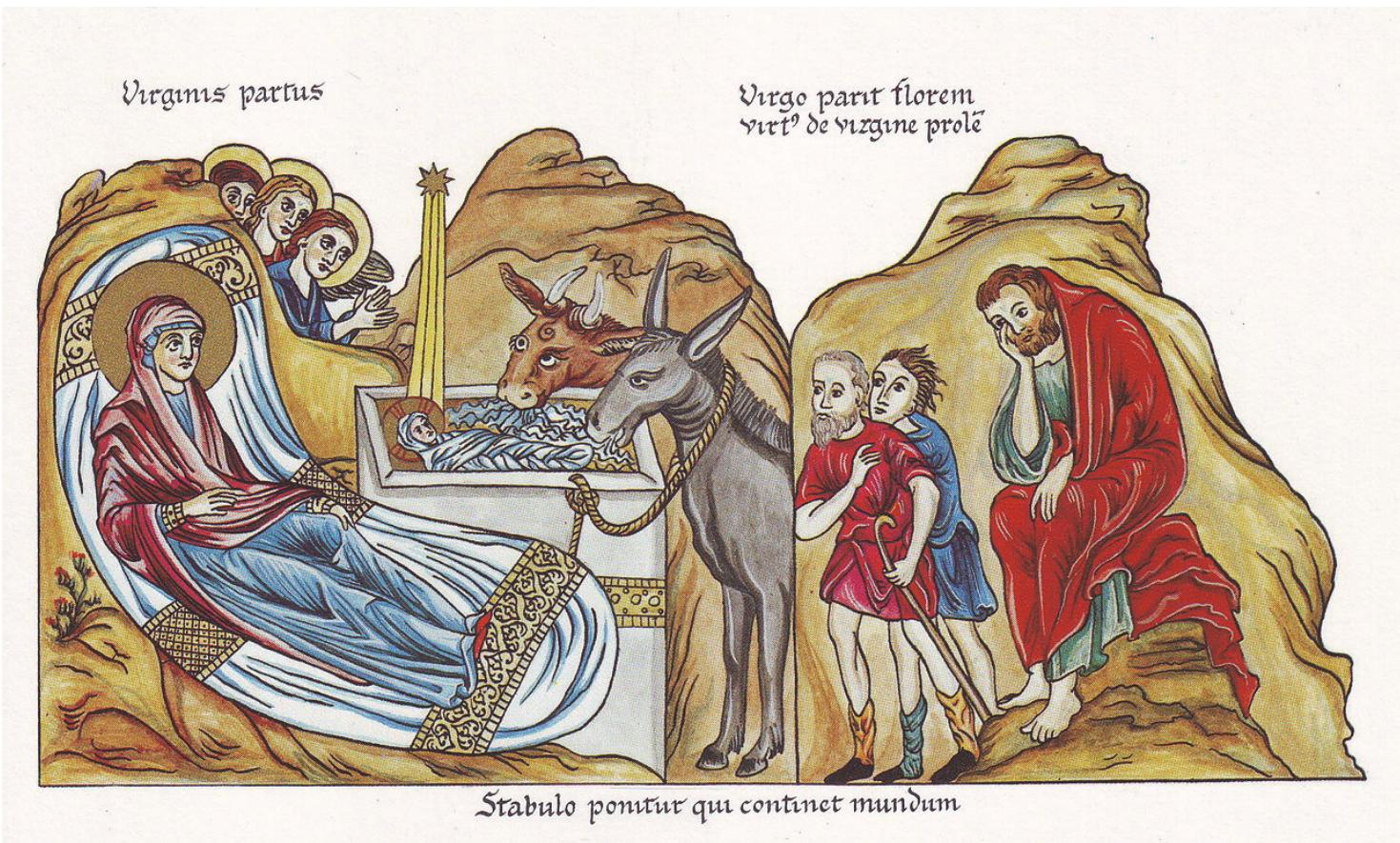
Токму затоа читajќи го Светото Писмо, уште во Стариот Завет сретнуваме двојно верување кај избраниот народ. Имено, покрај верата во Бог, луѓето верувале и во други работи. Практикувале обичаи, длабоко вкоренети како традиција, кои понекогаш биле и спротивни на верата во Бог. Секој народ има задржано такви обичаи, дел од нив Црквата ги усвоила и им дала христијанска смисла и содржина, додека други се неприфатливи и никогаш не може да бидат христијанизирани.

Најмногу обичаи има при раѓање и крштевање на дете, при венчавка, и најпосле кога умира човек, при погребите и спомените. Другиот тип на обичаи се поврзани со црковните празници. Секој празник, покрај својата христијанска содржина, народот го украсува со многу обичаи. Во редовите кои следат ќе се обидеме да ги изложиме обичаите поврзани со

bogate când vine vorba de tradiții și credințe. Multe dintre aceste obiceiuri, credințe care au devenit tradiții, comunitatea macedoneană din România le-a păstrat chiar de la sosirea pe aceste meleaguri și, bineînțeles, prin inevitabila intersectarea cu credințele, obiceiurile și tradițiile pe care le-au găsit în aceste locuri devenind și mai bogate și mai numeroase, dar, în același timp, mai mult sau mai puțin schimbate.

De aceea, citind Sfânta Scriptură, chiar în Vechiul Testament găsim o dublă credință la poporul ales. și anume, pe lângă credința în Dumnezeu, oamenii credeau și în alte lucruri. Practicau obiceiuri, adânc înrădăçinate ca tradiție, care uneori erau contrare credinței în Dumnezeu. Fiecare popor a păstrat astfel de obiceiuri, unele dintre ele au fost adoptate de Biserică și li s-au dat un sens și un conținut creștin, în timp ce altele sunt inaceptabile și nu pot fi niciodată creștinizate.

Cele mai multe obiceiuri sunt la nașterea și botezul unui copil, la nuntă și, în cele din urmă, când o persoană moare, la înmormântări și pomeniri. Celălalt tip de obicei este asociat cu sărbătorile bisericesti. Fiecare sărbătoare, pe lângă

христијанските празници. Затоа што сме на почетокот на годината и можеби еден од најбогатите и најбројни празнувања да почнеме по ред.

Според стариот календар влегуваме во годината или ја започнуваме новата година со празнувањето на Бадник и Рождеството Христово.

Месецот јануари започнува со Рождеството Христово. Тој е еден од најголемите празници, и на овој празник му претходи 40 дневна подготовка од пост и молитви, долг период во кој се подготвуваме за средба со новородениот Христос, очистувајќи ги своите души и тела со пост, молитви и исповед, како и Причест на празникот. Денот пред Божик се нарекува Бадник, и тоа е всушност ден за подготовкa, а самиот ден не е празник. Неговото име Бадник значи бдение, односно, на овој ден треба цела ноќ да го исчекуваме Раѓањето Христово. Во некои цркви и манастири се извршува сеноќно бдение, за да го дочекаме Рождеството уште во првите часови од денот.

На Бадник постојат многу обичаи кои му даваат шаренило на празнувањето. Домаќините ги чистат своите домови, подготвуваат посна трпеза за вечерта - гравче, сукано, сарма, и задолжително лепче со паричка и бадниково гранче за благослов на домот. Лепче со паричка се прави на Бадник во северниот, источниот и централниот дел на

continutul său creștin, este înfrumusețată de oameni cu multe obiceiuri. În rândurile următoare vom încerca să prezintăm obiceiurile legate de sărbătorile creștine. Pentru că suntem la începutul anului, și poate una dintre cele mai bogate și mai numeroase sărbători, să înceapem pe rând.

Conform vechiului calendar, întrăm în an sau începem anul nou cu sărbătorirea Ajunului Crăciunului și a Nașterii Domnului Hristos.

Luna ianuarie începe cu Nașterea Domnului Hristos. Este una dintre cele mai mari sărbători, iar această sărbătoare este precedată de 40 de zile de pregătire prin post și rugăciuni, o perioadă lungă în care ne pregătim pentru întâlnirea cu nou-născutul Hristos, purificându-ne sufletele și trupurile cu post, rugăciuni și spovedanie, precum și Împărtășania la sărbătoare. Ziua dinainte de Crăciun se numește Ajunul Crăciunului și este, de fapt, o zi de pregătire, iar ziua în sine nu este o sărbătoare. Numele său de Ajun de Crăciun înseamnă priveghere, adică în această zi ar trebui să aşteptăm toată noaptea Nașterea Domnului Hristos. În unele biserici și mănăstiri se face priveghere toată noaptea pentru a sărbători Nașterea Domnului încă din primele ore ale zilei.

În ajunul Crăciunului există multe obiceiuri care dau culoare sărbătorii. Gospodinele își curăță casele, pregătesc o masă de post pentru seară - fasole, pogaci, sarmale și, obligatoriu, pâinea cu bănuț și crenguța de pom de Crăciun pentru binecuvântarea casei. Pâinea cu bănuț se face de

Македонија, додека, пак, во Западна Македонија се прави лепче со паричка на празникот на свети Василиј - Василица. Вечерта, откако домаќините ќе ја кажат молитвата „Отче наш“, најстариот во семејството ќе го прекрши лепчето на повеќе парчиња. Се крши најпрво за Господ, за куќата, за нивите, па за најстариот член и за сите други, и кај кого ќе падне паричето, тој ќе има најмногу среќа во таа година. Ако е така оваа година кога го прекршивме лепчето паричката падна во Друштвото на Македонците од Романија. Тоа ни дава за надеж дека ќе имаме една успешна година во прегратките на заедницата и дека ќе успееме да бидеме посплотени, поблиски и уште подобри едни со други. После вечерата, трпезата не се раскрева, туку останува така до утрото. Ова е поврзано со верувањето дека ноќта ќе дојде дедо Боже и ќе се нахрани, или во некои места, духовите на мртвите. Неизоставен дел на Бадник утрото се и децата - коледарчиња, кои како ангели, уште во раните утрински часови први доаѓаат на вратите пеејќи песни, со кои го најавуваат раѓањето Христово, а домаќините ги

Ajunul Crăciunului în părțile de nord, est și centrală ale Macedoniai, în timp ce în Macedonia de Vest se face pâine cu bănuț de sărbătoarea Sfântului Vasile - Vasilița. Seară, după ce gazdele au spus rugăciunea „Tatăl nostru“, cel mai vîrstnic din familie va rupe pâinea în mai multe bucăți. Se rupe mai întâi pentru Dumnezeu, pentru casă, pentru câmpuri, apoi pentru cel mai vîrstnic membru și pentru toți ceilalți, și oricine va primi moneda, va avea cel mai mult noroc în acel an. Dacă este aşa, anul acesta, când am rupt pâinea, moneda a căzut la Asociația Macedonenilor din România. Aceasta ne dă speranță că vom avea un an de succes în sânul comunității și că vom putea fi mai uniți, mai apropiati și chiar mai buni unii cu ceilalți. După cină nu se strânge masa, ci rămâne aşa până dimineață. Acest lucru are legătură cu credința că noaptea Moș Crăciun va veni și va hrăni, sau în unele locuri, spiritele morților. O parte integrantă a dimineții Ajunului Crăciunului dimineață sunt copiii - colindătorii, care ca îngerii, încă de la primele ore ale dimineții, vin primii la ușă cântând cântece care anunță nașterea lui Hristos, iar gazdele le oferă prăjituri, nuci, fructe și niște bani. În sate există diferite obiceiuri pentru Ajunul și Crăciunul, iar

даруваат со колачиња, ореви, овошје и по некоја паричка. Во селата постојат разновидни обичаи за Бадник и Божик, а поентата на сите овие, со Раѓањето Христово да добијат благослов и нивите и стоката. На Божик сите одат во црква, а оние се подготвуваат со пост тогаш се причестуваат. Од Божик до Водокрст не се пости.

На 14ти јануари, за спомен на настанот со лепчињата на св. Василиј, се практикува на денот на свети Василиј Велики, односно на Новата Година (по стар календар) да се меси лепче со паричка во него. Лепчето се разделува така што првото парче е наменето за спомен на Господ Исус Христос, второто за Пресвета Богородица, третото за свети Василиј Велики. Понатаму лепчето се разделува на присутните. Оној кој ќе ја најде паричката го добива благословот на свети Василиј Велики за претстојната година.

Поради совпаѓањето со празникот на Свети Василиј овој празник во народот најчесто е познат како Василица, а тоа најповеќе асоцира на обичаите и верувањата поврзани со

scopul tuturor acestora este ca, odată cu Nașterea lui Hristos, să primească binecuvântare și câmpurile, și vitele. De Crăciun toată lumea merge la biserică, iar cei care se pregătesc postind se împărtășesc atunci. De la Crăciun până la Bobotează nu se postește.

La 14 ianuarie, în amintirea evenimentului pâinilor Sf. Vasile, în ziua Sfântului Vasile cel Mare, adică în ajunul Anului Nou (conform calendarului vechi), se practică frământarea pâinii cu bănuț în ea. Pâinea este împărțită astfel încât prima bucată este dedicată amintirii Domnului Iisus Hristos, a doua pentru Preasfânta Născătoare, a treia pentru Sfântul Vasile cel Mare. Apoi, pâinea este împărțită celor prezenti. Cel care găsește moneda primește binecuvântarea Sfântului Vasile cel Mare și pentru anul care vine.

Datorită coincidenței cu sărbătoarea Sfântului Vasile, această sărbătoare este cunoscută în mod obișnuit ca Vasilița în popor, iar aceasta se referă cel mai mult la obiceiurile și credințele asociate Anului Nou. Vasilița cade în perioada aşa-numitelor Zile nebotezate, perioada cuprinsă între Crăciun și Bobotează, când, potrivit

Новата Година. Василица се паѓа во периодот на т.н. Некрстени денови, период што трае од Божик до Водици, кога според легендата Исус не бил крстен и гаволите се мачеле да го излажат да не се крсти и да не се исполнит волјата божја. Се верува дека овие денови за човекот се опасни бидејќи тогаш мртвите се во движење, разни вампири, караконцули, вештерки, самовили и други нечисти сили се активни и на сите начини сакаат да му напакостат. За заштита од овие негативни демони човекот во овој период избегнувал некои потешки работи, но изведувал и разни магиски заштитни дејствија.

Важно е да се одбележи дека како ретко кој празник децата одделно од возрасните Новата Година ја пречекуваат со посебни обичаи, игри и песни кои многу се различни од оние што ги изведуваат возрасните, но се близки до обичаите и песните што се изведуваат на Бадник. И на Василица како и на Бадник групи деца најпрвин околу заедничкиот оган, а потоа одејќи по куќите низ селото или градот, пеат пригодни песни за што добиваат подароци. И овие песни како и коледарските од Бадник немаат развиена мелодија туку се кажуваат со скандирање, со карактеристични извици на почетокот и на крајот. Низ песната се искажуваат многу убави желби и благослови за родна година.

Децата, исто така, носат прачки, дренови

legendei, Иисус nu era botezat, iar diavolii se străduiau să-l înșeale pentru a nu fi botezat și pentru a nu se împlini voia lui Dumnezeu. Se crede că aceste zile sunt periculoase pentru om, deoarece atunci morții sunt în mișcare, diferiți vampiri, duhuri necurate, vrăjitoare, zâne și alte forțe impure sunt active și vor să-i facă rău în orice fel. Pentru a se feri de acești demoni negativi, omul a evitat unele lucruri mai dificile în această perioadă, dar a efectuat și diverse acțiuni de protecție magică.

Este important de menționat că, precum la nici o altă sărbătoare, copiii sărbătoresc separat de adulții Revelionul cu obiceiuri speciale, jocuri și cântece care sunt foarte diferite de cele interpretate de adulții, dar apropiate de obiceiurile și cântecelor interpretate în ajunul Crăciunului. Si de Vasilița, ca și în ajunul Crăciunului, grupuri de copii cântă cântece adecvate pentru care primesc cadouri, întâi în jurul focului comun, apoi plimbându-se pe la casele din jurul satului sau orașului. Si aceste cântece, precum colindele din Ajunul Crăciunului, nu au melodie dezvoltată, dar sunt scandate, cu exclamații caracteristice la început și la sfârșit. Prin cântec sunt exprimate numeroase urări și binecuvântări frumoase pentru un an îmbelșugat.

De asemenea, copiii poartă crenguțe, de corn sau de prun, cu care lovesc oamenii, în special bătrâni și bolnavii, un obicei numit întărire, ceea ce înseamnă că și ei să fie la fel de tari (sănătoși) precum crenguța. Acest lucru se face și

или сливови, со кои ги удираат луѓето, особено старите и болните лица, обичај што се вика суровење, што значи и тие да се сурови (здрави) како прачката. Тоа се прави и со домашните животни особено со коњите, воловите и овците поради што домакинот василичарите ги одведува во шталата.

Возрасните за овие прослави се подготвуваат од порано. Тие набавуваат прибор за маскирање, предмети за тропање и правење врева, како свонци, клопотарци, тенекиња, тенџериња, но и музички инструменти: гајди, кавали, тапани и сл. Со овие реквизити се создава голема врева која има цел не само да создаде весела атмосфера туку и да ги заплаши и избрка лошите духови.

Постојат повеќе обичаи и верувања што се директно поврзани со започнувањето на Новата година. Тука во прв ред е прогнозирањето на среќата и напредокот на секој член од семејството како и на стоката и на земјоделските култури. Во загреана пепел или во нагорена црепна се ставаат зрна жито и во зависност од тоа колку ќе скокне зрното се

cu animale domestice, în special cai, boi și oi, iar gazda duce urătorii în grajd.

Adulții se pregătesc pentru aceste sărbători dinainte. Aceștia achiziționează echipamente de mascare, obiecte pentru a bate și a face zgromot, cum ar fi clopoței, talângi, cutii de tablă, oale, dar și instrumente muzicale: cimpoaie, cavale, tobe etc. Aceste recuzite creează un zgromot care are ca scop nu numai crearea unei atmosfere vesele, ci și să sperie și să alunge spiritele rele.

Există multe obiceiuri și credințe care sunt direct legate de începutul Anului Nou. În primul rând prognozarea fericirii și a progresului fiecărui membru al familiei, precum și a animalelor și culturilor agricole. Se pun boabe de grâu în cenușă încălzită sau într-o tava rotundă de pământ încinsă și, în funcție de cât de mult vor sări cerealele, puteți vedea cât de multe progrese vor fi în anul următor. De asemenea, în tavă se pune jar și se acoperă cu țestul, iar apoi se vede, cel ars cu cenușă albă înseamnă progres, iar cel care e stins, cărbuni negri, înseamnă boală și nenorocire.

Conform unor credințe, de Vasilița toată lumea ar trebui să poarte ceva nou pentru a-l purta

гледа колку ќе има напредок во претстојната година. Исто така, во црепна се ставаат жарје и се покриваат со вршник, а потоа се гледа тие што се изгорени со бела пепел ќе имаат напредок, а тие што се изгаснати, црни јаглења, ќе доживеат болест и несреќа.

Според некои верувања на Василица секој требало да облече нешто ново за да го износи во текот на годината.

А да не ја заборавиме паричката. Секогаш парчето леб кое било наменето за вас треба да го изедете, а ако ви се падне паричката треба да постапите вака: никако паричката не треба да се фрли или заборави, туку да се стави до икона и да се чува до наредната година, иако многумина ја чуваат во паричник или некој предмет.

Не треба оваа вечер да заспнете пред полноќ. Се смета дека ако заспијат девојките по полноќ, ќе сонуваат со кого ќе се омажат.

Исто така, на овој ден не треба да се работи ништо дома.

Следен значаен празник на почетокот на годината кој опстојува преку векови Водици – Богојавление е празник кој кај македонската заедница во Романија полека но сигурно македонците го адаптираа на обичаите и верувањата на овие простори губејќи ги верувањата со кои дошле овде а сеуште се

пе tot parcursul anului.

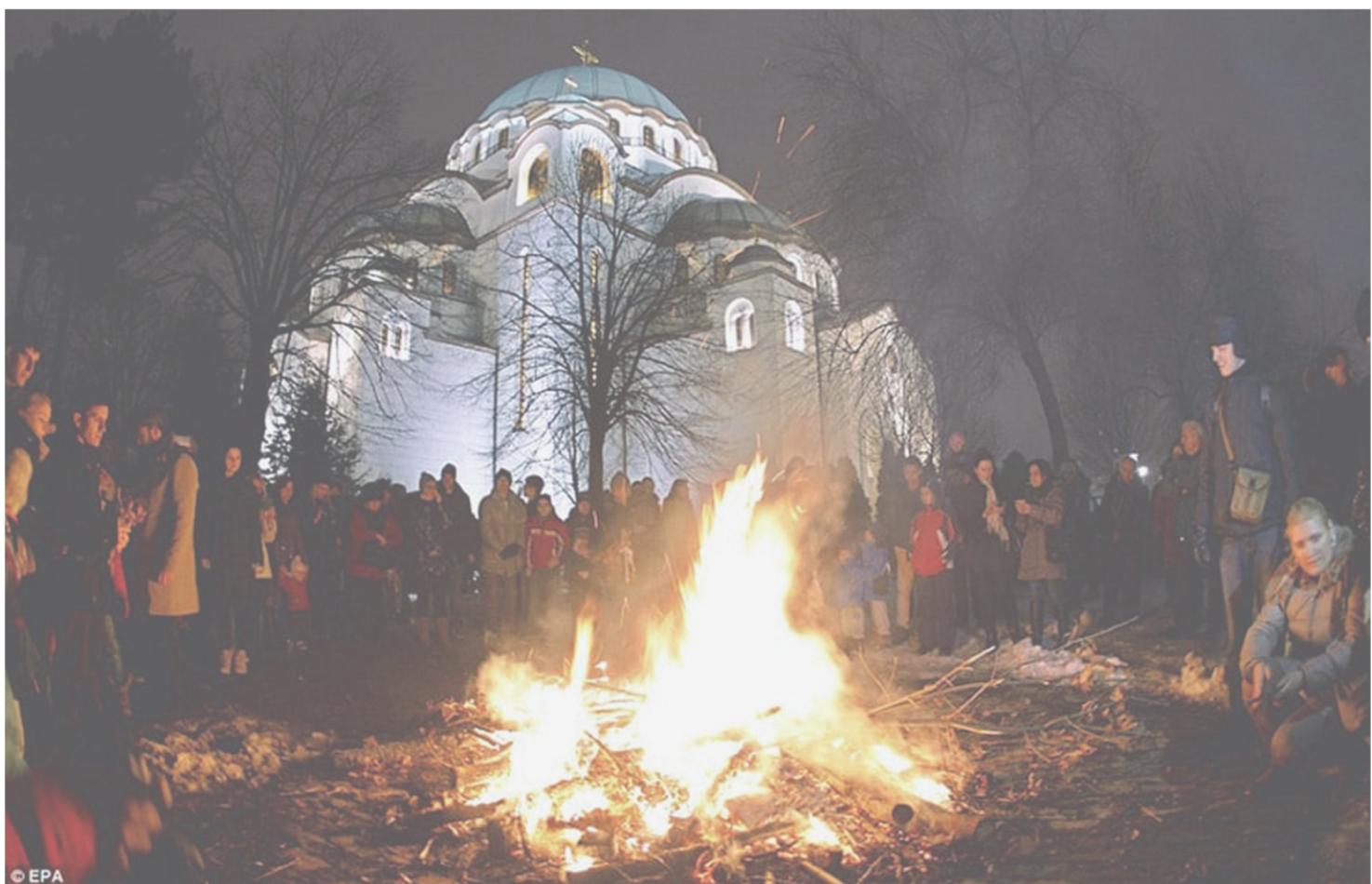
Și să nu uităm de monedă. Întotdeauna trebuie să mâncați bucata de pâine ce v-a fost destinată, iar dacă ați găsit moneda, iată ce trebuie făcut: în nici un caz moneda nu trebuie aruncată sau uitată, ci așezată lângă o icoană și păstrață până în anul următor, deși mulți o păstrează în portofel sau alt obiect.

Nu trebuie să dormi înainte de miezul nopții în noaptea aceasta. Se crede că, dacă fetele adorm după miezul nopții, vor visa cu cine se căsătoresc.

De asemenea, în această zi nu trebuie să se lucreze nimic acasă.

Următoarea sărbătoare importantă de la începutul anului care există de secole Boboteaza – Arătarea Domnului este o sărbătoare pe care comunitatea macedoneană din România a adaptat-o încet, dar sigur, la obiceiurile și credințele de pe aceste meleaguri, pierzând credințele cu care au venit aici și care sunt încă actuale în Macedonia.

Pe 19 ianuarie, sărbătorim Arătarea Domnului - Boboteaza, ziua în care Domnul Iisus Hristos a intrat în apele lordanului pentru a primi Botezul de la Sfântul Ioan Botezătorul. La acest eveniment, Dumnezeu a apărut sub forma a trei persoane - Tatăl ca o voce din cer, Fiul Botezat și Duhul Sfânt sub forma unui porumbel. De aceea,

актуелни во Македонија.

На 19 јануари го славиме празникот Богојавление - Водици, ден во кој Господ Исус Христос влегол во водите на Јордан за да прими Крштение од свети Јован Крстител. При овој настан Бог се објавил во вид на три лица - Отецот како глас од небото, Синот Кој се крштева и Светиот Дух во вид на гулаб. Затоа и празникот се нарекува Богојавление, или јавување одозгора, од небесата. Христос со своето влегување во водата не се исчистил себеси, туку Он Самиот ги исчистил водите и ги осветил, а преку нив и сета создадена природа. Затоа на овој ден се осветуваат сите води, во црквите, на чешмите, бунарите, изворите, реките, езерата и морињата, и таа вода од Богојавление има голема сила, па затоа сите доаѓаат во црква за да земат богојавленска вода.

На Богојавление обично се организираат литии во сите градови, па свештениците и верниот народ, по завршувањето на Литургијата, со икони и знамиња се упатуваат кон реките и езерата и таму го извршуваат големиот богојавленски водосвет. Во некои

sărbătoarea se numește Arătarea Domnului sau revelație de sus, din ceruri. Întrând în apă, Hristos nu s-a purificat pe sine, ci El însuși a purificat apele și prin ele a sfântit toată natura creată. De aceea, în această zi, toate apele sunt sfântite, în biserici, la cișmele, fântâni, izvoare, râuri, lacuri și mări, și această apă de la Bobotează are o putere mare, astfel că toată lumea vine la biserică pentru a lua apă de Bobotează.

De Bobotează se organizează de obicei litii în toate orașele, aşa că preoții și credincioșii, după terminarea Liturghiei se îndreaptă cu icoane și steaguri spre râuri și lacuri și acolo săvârșesc marea sfântire a apei de Bobotează. În unele sate de Bobotează se organizează mari prăznuiiri, aşa că se împart cruci pe care le primesc câteva familii și pe care le păstrează de-a lungul anului în casa lor pentru binecuvântare, cu icoanele de la biserică se dă ocol satului, iar preoții intră în fiecare casă pentru a stropi și a binecuvânta casa cu apa de Bobotează. Apoi merg cu toții împreună la masă și celebrare. Aceste sărbători durează aproximativ trei zile în unele locuri, de aceea au și ritualuri pentru femei, când acestea merg separat pentru a celebra sărbătoarea.

села на Богоявление се прават големи прослави, па се делат крстови кои ги добиваат неколку семејства и ги чуваат цела година во својот дом за благослов, со иконите од црква се обиколува низ цело село, а свештениците влегуваат во секој дом за да попрскаат и да го благословат домот со богојавленска вода. Потоа одат сите на заеднички ручек и прослава. Овие прослави некаде траат и по три дена, па имаат и женски водици, кога жените посебно одат да го прослават празникот.

Уште еден значаен празник кој се чува и пренесува со светост од генерација на генерација е Прочка. Тоа е празник со кој зимските празници завршуваат, празникот на простувањето, денот во кој за последен пат јадеме мрсни продукти. Седмицата пред Прочка се нарекува бела недела, или сирна, затоа што во неа не се јаде повеќе месо, туку само бели работи - јајца, млеко и млечни производи и риба. На прочка помладите одат кај постарите и бараат прошка едни од други. Овој празник и кај македонската заедница останува значаен и празник кој го почитуваме, исто така значајно за напоменување е тоа што во некои делови од Македонија се организираат карневали, во кои луѓето преправени со маски го истеруваат злото. На прочка утрото доаѓаат деца

O altă sărbătoare importantă care se păstrează și se transmite cu sfîntenie din generație în generație este lertarea (Duminica Iertării). Este o sărbătoare care încheie sărbătorile de iarnă, sărbătoarea iertării, ziua în care mâncăm produse grase pentru ultima dată. Săptămâna dinaintea Duminicii Iertării se numește Săptămâna Albă sau a brânzei, deoarece nu se mai consumă carne, ci doar lucruri albe - ouă, lapte și produse lactate și pește. Cei mai tineri merg la cei mai în vîrstă pentru și își cer reciproc iertare. Această sărbătoare rămâne importantă și în comunitatea macedoneană, o sărbătoare pe care o respectăm, este de asemenea important să menționăm că în unele părți din Macedonia se organizează carnavaluri, în care oamenii deghizați cu măști alungă răul. Dimineața de Duminica Iertării vin copiii deghizați în bunică, bunic, doctor și se fac că bunica este bolnavă, doctorul spune că bunica este bolnavă de zahăr și le cer gazdelor baclava pentru a o vindeca pe bunică. Gazdele le oferă copiilor prăjitură și bani. După-amiază, cei mai tineri merg la cei mai în vîrstă pentru a-și cere iertare, aducând portocale și lămâi. Seara are loc obiceiul prinderii cu gura a oului fierăt. La sfârșitul zilei, perioada de dulce (de frupt) se încheie cu consumul unui ou fierăt, iar prima gustare de dulce de Paște este din nou un ou. În vechile case, era instalat un cârlig în

Народни обичаи кај македонците - Obiceiuri populare la macedoneni

преправени во костуми како баба, дедо, лекар, и глумат дека бабата е болна, лекарот вели дека е болна од шеќер, и бараат од домаќините баклава за да оздрави бабата. Домаќините ги даруваат дечињата со колачиња и пари. Попладното помладите одат кај постарите за да се простат, носејќи портокали и лимони. Вечерта, се извршува амкање. На крајот од денот, мрсниот период завршува со јадење на варено јајце, и првото омрсување на Велигден е пак со јајце. Во старите куки во таванот се вградувал чингел и на него се закачувал конец на кој се врзувало едно варено јајце. Најстариот го завртувал јајцето над главите на децата кои седат или клечат наоколу, и само со устата се обидуваат да го фатат јајцето и притоа викаат „ам, ам“, од каде што дошло и името на овој обичај. Кој ќе го фати јајцето, добива награда и се смета дека ќе биде среќен во таа година. Следниот ден започнуваат Великите пости, во кои се спремаме за дочек на Воскресението Христово.

Со сигурност ние македонците сме богати во духовност и верувања, традиции и обичаи кои не прават единствени и разнолични, сите овие уникати треба да ѝ зачуваме и пренесеме на генерациите кои следуваат, да се остане различен во време на глобализација е многу тешко но не и невозможно. Тоа не прави посебни и вредни пред мнозинското население, а ние треба да ги следиме постарите столбови

tavan și de el era atașat un fir de ață, de care era legat un ou fierit. Cel mai bătrân rotea oul peste capetele copiilor care stăteau în picioare sau îngenunchea în jur său și numai cu gura încercau să prindă oul și în același timp strigau „am, am“, de unde și numele acestui obicei. Cine prinde oul primește o recompensă și se consideră că va fi fericit în acel an. A doua zi începe Postul Mare, în care ne pregătim pentru întâmpinarea Învierii lui Hristos.

Cu siguranță noi, macedonenii, suntem bogăți în spiritualitate și credințe, tradiții și obiceiuri care ne fac unici și diversi, toate aceste unicități trebuie păstrate și transmise generațiilor viitoare, să rămână diferit în perioada de globalizare este foarte dificil, dar nu imposibil. Aceasta ne face speciali și valoroși pentru populația majoritară și trebuie să urmăm susținătorii mai în vîrstă ai comunității, să îi apreciem și să continuăm să fim prezenți în toate sferele vieții sociale și spirituale oriunde ne aflăm.

Iertați și vă va fi iertat!

Elena Pîrvulescu

на заедницата да ѝ вреднуваме и да продолжиме да бидеме присутни во сите сфери на општествениот и духовниот живот каде и да се наоѓаме.

Прощевајте и нека ви е простено!

Елена Пирвулеску

ЗА МАКЕДОНСКИТЕ РАБОТИ/ НЕКОЛКУ ЗБОРОВИ ЗА МАКЕДОНСКИОТ ЛИТЕРАТУРЕН ЈАЗИК

II

Продолжение

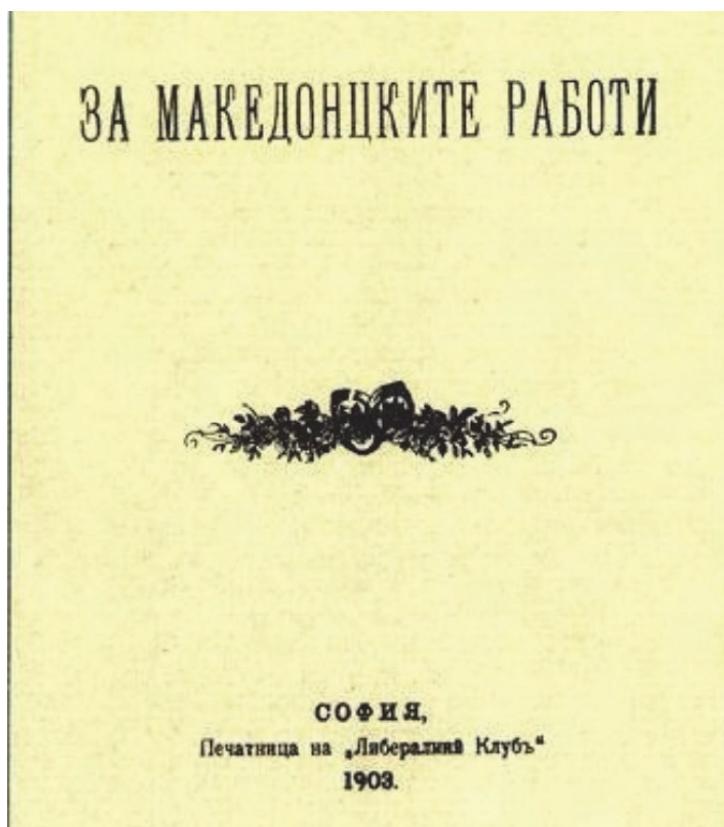
Јазикот е акустички резултат од физиолошкото работење на органите на човековиот говор, на којшто му се припишува извесно значење. Главните елементи на јазикот или човековиот говор се: органите за говор, нивното физиолошко работење, слухот, психолошкото воспријмање на физиолошкото работење на органите преку слухот и присоединувањето кон восприманиот резултат на физиолошкото работење на органите на говорот или гласот или зборот, некое значење. Значи, јазикот е главно физиолошко –

DESPRE PROBLEMELE MACEDONENE / CÂTEVA CUVINTE DESPRE LIMBA MACEDONEANĂ LITERARĂ

II

Continuare

Limbajul este un rezultat acustic al funcționării fiziolologice a organelor vorbirii umane, căruia î se atribuie un anumit sens. Principalele elemente ale limbajului sau vorbirii umane sunt: organele vorbirii, funcționarea lor fiziolitică, auzul, percepția psihologică a funcționării fiziologice a organelor prin auz și adăugarea la rezultatul percepției al funcționării fiziologice a organelor vorbirii sau a vocii sau a cuvântului, o anumită semnificație. Deci, limbajul este, în principal, o

психолошка способност на човекот и како таква зависи од се што прави да се менува човекот, т.е. со развивање на еден човек и еден народ се развива и неговиот јазик, со нивното опаѓање - опаѓа и нивниот јазик. Човекот се менува во времето и во пространството: исто така се менува и неговиот јазик. Промените во јазикот на еден народ во времето ја составуваат историјата на јазикот на тој народ, а промените негови во пространството ги составуваат неговите современи варијации или дијалекти, поддијалекти, говори, подговори итн.

Срекој народен јазик си има своя историја и свои современи варијации или дијалекти, поддијалекти итн. Своя историја и варијации си има и нашиот јазик. По таа историја може да се проучи како сегашните варијации се добиени од постари и последниве од еден општ македонски јазик, а тој од една јужнословенска група итн. Исто така по неа може да се проследи на која варијација или на кој дијалект во кое време имало поголема литература.

Историјата, како на нашиот исто така и на другите јазици ни покажува оти секој дијалект, поддијалект, говор и подговор може да се употребува во литературни творби. Таа привилегија на еден дијалект, поддијалект итн. да биде орган на литературната реч - според учењето на историјата на јазиците, им се дава ним не по некакви особени естетски предимства, а по чисто практични причини, т.е.

capacitate fiziologico-psihologică a omului și, ca atare, depinde de tot ceea ce îl face pe om să se schimbe, adică, odată cu dezvoltarea unui om și a unui popor, se dezvoltă și limba lor, odată cu declinul lor - involuează și limba lor. Omul se schimbă în timp și spațiu: la fel și limbajul său. Schimbările din limba unui popor în timp alcătuiesc istoria limbii aceluia popor, iar schimbările ei în spațiu compun variațiile sale curente sau dialectele, subdialectele, graiurile, subgraiurile etc.

Fiecare limbă a unui popor are propria sa istorie și propriile sale variații sau dialecte, subdialecte etc. Își are istoria și variațiile proprii. Conform acestei istorii, se poate studia modul în care variațiile actuale sunt derivate din unele mai vechi și cele din urmă dintr-o limbă macedoneană generală, iar aceasta dintr-un grup slav sudic etc. De asemenea, potrivit acesteia se poate urmări în ce variație sau în care dialect a existat mai multă literatură.

Istoria, atât a limbii noastre, cât și a altor limbi, ne arată că fiecare dialect, subdialect, grai și subgrai poate fi folosit în operele literare. Acești privilegiu al unui dialect, subdialect etc să fie un organ al cuvântului literar - în conformitate cu principiul istoriei limbilor, le este dat, nu pentru unele avantaje estetice speciale, ci din motive pur practice, adică, în conformitate cu multitudinea circumstanțelor istorice și culturale. Aceste circumstanțe ridică astăzi un dialect la nivelul unei limbi literare, măine altul și aşa mai departe.

Condițiile istorico-culturale au gestionat

по стекот на историско-културните околности. Тие околности денеска го подигнуваат едно наречје на степен на литературен јазик, утре друго итн.

Историско-културните услови секогаш господареа во создавањето на литературни јазици, господарат тие и сега. Благодарејќи ним, во најново време се откажавме да си избереме едно од нашите наречја за наш општ литературен јазик, а наместо тоа зедовме да се учиме и да пишуваме на туѓите соседни јазици, најповеќе на бугарскиот. Благодарејќи на условите, сега ние си го избирааме за општ литературен јазик централното македонско, т.е. велешко – прилепско – битолско - охридското наречје.

Кои се тие историско-културни услови што не присилуваат: прво, да си создадеме свој литературен јазик и, второ, да си го избереме имено централното наречје?

Еве кои.

Ние видовме колку се народните интереси тесно врзани со јазикот, а последниов со карактерот и духот народен. Ние гледаме сега оти три национални и религиозни пропаганди во нашата татковина се борат една против друга и сите заедно се борат против нас и нашите интереси, сакајќи да им нанесат смртен удар и да си ги потчинат под себе, земајќи го со таа цел религиозното и училишното работење кaj нас во свои раце преку црквата и училиштето за да и' нанесат смртен удар на нашата народност, ни го

întotdeauna crearea limbilor literare, o gestionează și acum. Datorită lor, am renunțat recent la alegerea unuia dintre dialectele noastre drept limba noastră literară generală și, în schimb, am început să învățăm și să scriem în limbi străine învecinate, cel mai mult în bulgară. Datorită condițiilor, alegem acum macedoneana din zona centrală ca limbă literară generală, adică, dialectul Veles-Prilep-Bitola-Ohrid.

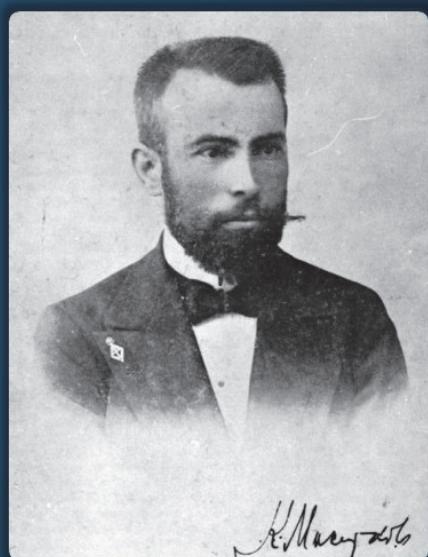
Care sunt acele condiții istorico-culturale care ne forțează: în primul rând, să ne creăm propria limbă literară și, în al doilea rând, să ne alegem dialectul central?

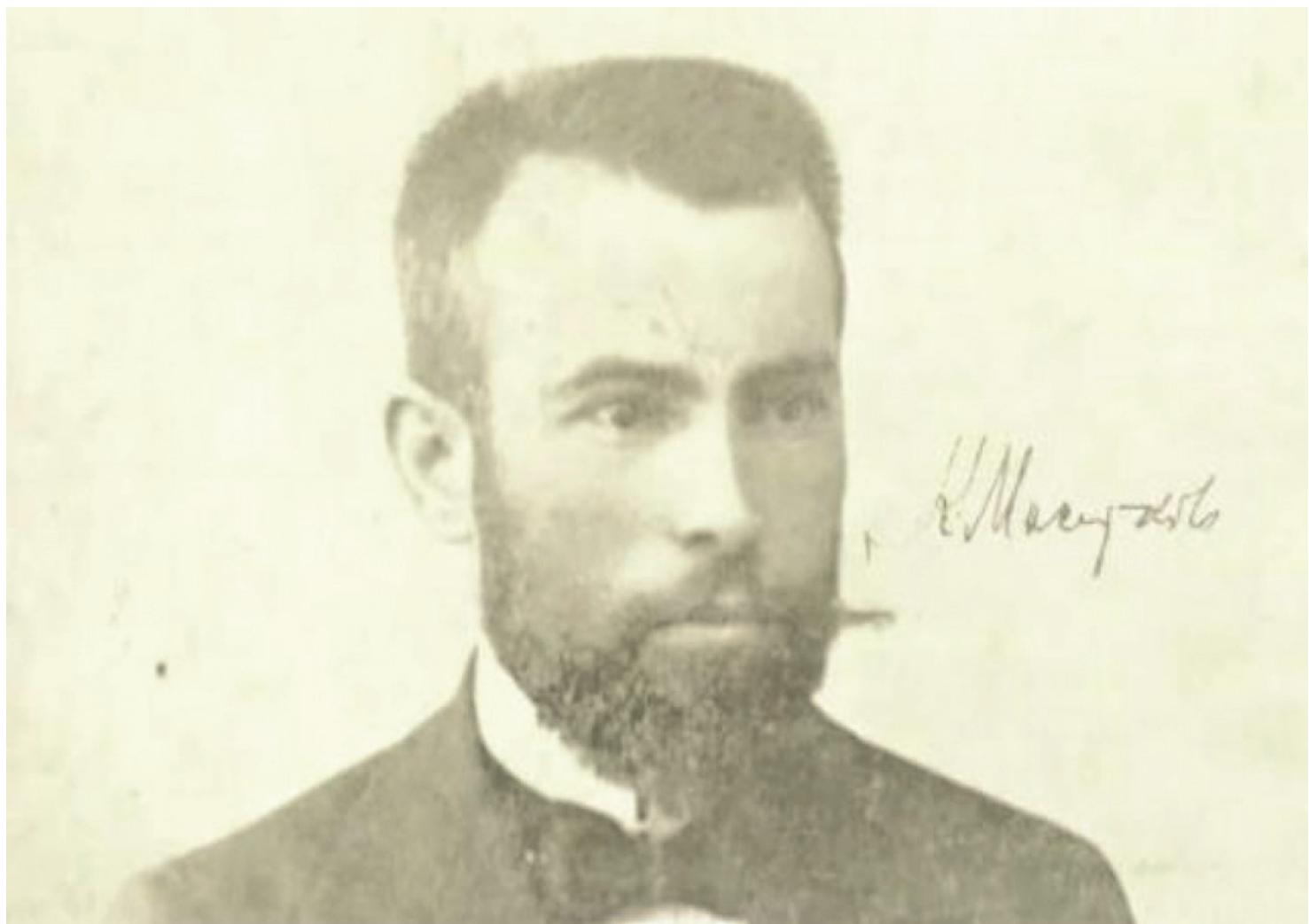
lată care.

Am văzut cât de strâns legate sunt interesele naționale de limbă, iar aceasta din urmă de caracterul și spiritul poporului. Vedem acum în patria noastră că trei propagande naționale și religioase se luptă una împotriva celeilalte și toate împreună luptă împotriva noastră și a intereselor noastre, dorind să le provoace o lovitură mortală și să le subjuge, în acest scop luând activitatea religioasă și educațională de la noi în propriile lor mâini prin biserică și școală, pentru a provoca o lovitură mortală naționalității noastre, ne impun limba lor în locul limbii noastre. Interesele naționale ne impun ca, pentru a le proteja, să ne apărăm limba de acele propagande. Această apărare va avea succes și va complica toate planurile propagandelor, dacă este cooperantă și generală. Și ca să fie așa, trebuie ales prin acord general un dialect drept limbă literară generală macedoneană. Va fi unanimitate, cred, numai dacă fiecare dintre

КРСТЕ ПЕТКОВ МИСИРКОВ

...Таква милост кон нашијо народен јазик требит да имаме и није, ако сакаме да останиме верни на дуот на нашите предедовци. Милоста кон народнијо јазик јет наш долг и наше прво. Није сме должни да милуаме нашијот јазик, зашто тој јет наш, исто така, како што ни јет наша таткоината ни.

налагаат нам нивниот наместо нашиот јазик. Народните интереси ни налагаат, за да ги заштитиме нив, да го браниме нашиот јазик од пропагандите. Тоа бранење ќе биде успешно и ќе ги замрси сите планови на пропагандите ако биде задружно и општо. А за да биде такво, треба со општа согласност да се избере едно наречје за општ македонски литературен јазик. Согласност ќе има, ми се чини, само ако секој од нас прави избор не по некакви естетски мерила и не по чисто месни причини, ами од гледиште на општите интереси. Последниве пак налагаат: Периферните наречја да му отстапат место на централното. Како што во една држава има државен центар, којшто најдобро е да се наоѓа во средината на државата и кон којшто се собираат сите конци од државниот живот, исто така и во јазиковните или областите од сродни наречја треба да има еден центар, којшто по неговото значење треба да се однесува кон периферните наречја и говори така како што се однесува центарот и престолнината на државата кон крајните окрузи и околии. Околу централното наречје треба да се групираат сите наши научни и литературни сили за да го очистат и да го обогатат со

noi face o alegere, nu pe baza unor criterii estetice și nu din motive pur locale, ci din punct de vedere al intereselor generale. Acestea din urmă impun: Dialectele periferice să lase loc celor centrale. Așa cum într-o țară există un centru al statului, care este cel mai bine să fie situat în mijlocul statului și spre care se canalizează toate pârghiile vietii de stat, tot la fel și în domeniile lingvistice sau dialectale conexe ar trebui să existe un centru, care, în funcție de priceperea sa, ar trebui să trateze dialectele și graiurile periferice după cum centrul și capitala statului tratează districtele și regiunile periferice. Toate forțele noastre științifice și literare ar trebui grupate în jurul dialectului central, pentru a-l curăța și a-l îmbogăți cu comoriile celorlalte dialecte macedonene și pentru a crea din el o frumoasă limbă literară. Ar trebui creată o literatură școlară bogată, științifică și frumoasă, astfel încât, prin ele, să se răspândească în toată Macedonia sub forma unei limbi literare care să înlocuiască limbile propagandelor. Și, odată cu înlăturarea limbilor propagandiste și crearea limbii noastre literare, se înlătură din Macedonia și interesele statelor balcanice, iar locul lor va fi luat de interesele macedonene create de limbă.

Așadar, beneficiul pe care ni-l va oferi limba

сокровиштата од другите македонски наречја и да создадат од него еден убав литературен јазик. На него треба да се создаде една богата училишна, научна и убава литература за да може преку нив да се рашири низ цела Македонија во вид на литературен јазик што ќе ги измести од неа јазиците на пропагандите. А заедно со измествувањето на пропагандските јазици и со создавањето наш литературен јазик се измествуваат од Македонија и интересите на балканските државички и нивното место ќе го заземат создадените со јазикот македонски интереси.

И така, користа што ќе ни ја даде нашиот општ литературен јазик ни служи за мерило при избирањето наречје за таа цел и таа е главниот фактор при создавањето на нашиот нов литературен јазик.

При издигнувањето на едно наречје на степен на литературен јазик никогаш немаат играно важна улога неговите естетски својства. Тоа е едно, зашто практичните причини земаат врв над естетските, а друго, зашто последниве се релативни и повеќе субјективни. По таа причина поубави му се чинат на човека речиси само оние наречја и говори што ги слуша тој или ги има слушано почесто. Затоа и не може да се зборува за естетичност во јазикот, дијалектите и говорите.

ВО СПОМЕН НА СОРИН СЕПТИМИУ ПОПЕСКУ! УНИВЕРЗИТЕТСКАТА И СПОРТСКАТА ЗАЕДНИЦА НА ОЛТЕНИЈА, ВО ЖАЛОСТ

3 март 2021 година засекогаш ќе остане тажен ден, ден кога еден човек, со посебен карактер, личност посветена на споротот, прерано замина помеѓу ангелите. И како молња, Професорот Сорин Септимиу Попеску, наш член на ДМР и сопруг на Маријана Венера Попеску, прв потпретседател на ДМР, не напушти неочекувано, оставајќи зад себе солзи и болка.

Роден на 13 јули 1967 година, универзитетски лектор, д-р Сорин Септимиу Попеску предаваше гимнастика и пливање. Со неговото исчезнување, Факултетот за физичко образование и спорт во Крајова изгуби посветен Професор и пријател. Неговото

noastră literară generală ne servește drept indicator în alegerea unui dialect în acest scop și acesta este principalul factor în crearea noii noastre limbi literare.

Proprietățile sale estetice nu au avut niciodată un rol important în ridicarea unui dialect la nivel de limbă literară. Pe de o parte, deoarece motivele practice au prioritate față de cele estetice, iar pe de altă parte, deoarece acestea din urmă sunt relative și mai subiective. Din acest motiv, mai frumoase i se par omului mai mult dialectele și graiurile pe care le-a auzit sau cele pe care le-a auzit mai des. De aceea nici nu se poate vorbi despre estetică în limbă, dialecte și discursuri.

Deci, un macedonean din estul sau nordul sau sudul sau vestul Macedoniei nu are dreptul să obiecțeze asupra alegerii dialectului central macedonean ca limbă literară doar pentru că nu îs-ar părea frumos. El nu au dreptul să protesteze împotriva dialectului central, nu doar pentru că este central, dar și pentru că alegera se face din motive practice.

Значи, еден Македонец од Источна или од Северна, или Јужна или Западна Македонија нема право да се противи да биде избрано централното македонско наречје за литературен јазик само затоа што не му се чинело убаво. Немаат право тие да протестираат против централното наречје и затоа што тоа е централно, како и затоа што изборот се прави од практични причини.

IN MEMORIAM SORIN SEPTIMIU POPESCU! COMUNITATEA UNIVERSITARĂ SI SPORTIVĂ A OLȚENIEI, ÎN DOLIU

Data de 3 martie 2021 va rămâne pentru totdeauna o zi tristă, o zi în care un om, cu un caracter aparte, o persoană dedicată sportului doljean a plecat la îngeri mult prea devreme. Și fulgerător. Profesorul Sorin Septimiu Popescu, membrul nostru AMR și soțul Marianei Venera Popescu, prim-vicepreședinte AMR ne-a părăsit neașteptat, lăsând în urmă lacrimi și durere.

Născut în 13 iulie 1967, lect. univ. dr. Sorin Septimiu Popescu a predat disciplinele gimnastică

Во спомен на Сорин Септимиу Попеску - *In memoriam Sorin Septimiu Popescu*

исчезнување донесе голема тага кај сегашните студенти, но и кај оние кои ги завршија универзитетски курсеви.

Помеѓу 1981-1990, Сорин Септимиу Попеску беше финалист на националното првенство во атлетика, а помеѓу 1974-1981 година финалист на националното првенство во пливање.

„Сорин Септимиу Попеску, пријател, колега, наставен кадар, рафинирано присуство и незаменива поддршка, почина и ги оставил универзитетската и спортската заедница во Олтенија без еден од амблематските духови.

СОРИН СЕПТИМИУ ПОПЕСКУ, завршува во средното училиште „Тудор Аргези“ и дипломира на Националната академија за физичко образование и спорт (Букурешт), изгради примерна професионална кариера, посветена на образованието и спорта. Тој самиот настапуваше како спортист во пливање и атлетика, но вистинскиата вocationа му беше како педагог, тренер, професор, професионални области кои ги познаваше во длабочина, на сите возрасни нивоа на спортисти, и ги практикуваше со мноштво успеси.

На Факултетот за физичко образование и на нашиот универзитет, Сорин Септимиу Попеску брзо стана еден од најценетите колеги и професори на катедрата за гимнастика. Држеше курсеви за оптимизација на физичката подготвеност во џудо, гимнастика, танц.

Изразуваме длабоко жалење за исчезнувањето на човекот кој имаше уште толку многу и упатуваме сочувство на семејството!

Вечна почит!

Почивај во мир!", се зборовите посветени на Сорин Септимиу Попеску од ректорот на Универзитетот во Крајова, проф. унив. Д-р Цезар Спину.

И за ДМР, прераната смрт на професорот Сорин Септимиу Попеску остави голема празнина и голема болка.

Господ нека те прими во небесното царство!

Редакција

și natație. Prin dispariția sa, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Craiova a pierdut un profesor dedicat și un prieten. Dispariția sa a adus o mare tristețe în rândul actualilor studenți, dar și al celor care au finalizat cursurile universitare.

Între 1981-1990, Sorin Septimiu Popescu a fost finalist în campionatul național de atletism, iar între 1974-1981 finalist în campionatul național de înot.

"Sorin Septimiu Popescu, prieten, coleg, cadru didactic, o prezență rafinată și un sprijin de neînlocuit, a trecut în neființă și lăsat comunitatea universitară și sportivă a Olteniei fără unul dintre spiritele emblematice.

SORIN SEPTIMIU POPESCU, absolvent al Liceului „Tudor Arghezi“ și al Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport (București), și-a construit un destin profesional exemplar, dedicat educației și sportului. El însuși a performat ca sportiv în natație și atletism, dar adeverătă vocație a fost aceea de pedagog, de antrenor, de profesor, arii profesionale pe care le-a cunoscut în profunzime, la toate nivelurile de vârstă ale sportivilor, și le-a exersat cu multiple performanțe.

La Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității noastre, SORIN SEPTIMIU POPESCU a devenit rapid unul dintre cei mai apreciați colegi și profesori ai Catedrei de Gimnastică. A predat cursuri de optimizarea condiției fizice, judo, gimnastică, dans.

Ne exprimăm regretul profund pentru dispariția unui om care mai avea atâtea de înfăptuit și transmitem condoleanțe familiei!

Eterne omagii!

Odihnească-se în pace!", sunt cuvintele dedicate in memoriam lui Sorin Septimiu Popescu de către rectorul Universității din Craiova, Prof. univ. dr. Cezar Spinu.

Și pentru AMR, plecarea fulgerătoare la ceruri a dominului profesor Sorin Septimiu Popescu a lăsat un mare gol, o mare durere.

Dumnezeu să te odihnească!

Redacția

1 МАРТ ВО А.М.Р. КАРАС-СЕВЕРИН

Од 1 март, пролетта стапува на сцена, барем календарски. По повеќе или помалку тешката зима, повеќето од нас уживаат во доаѓањето на новото годишно време, а ова не може да остане неодбележано. 1 март доаѓа со

1 MARTIE LA A.M.R. CARAŞ-SEVERIN

De 1 martie primăvara își intră în drepturi. Cel puțin calendaristic. După o iarnă mai mult sau mai puțin grea, majoritatea ne bucurăm de venirea

активности во Друштвото на Македонците во Романија, каде што децата на членовите, потпомогнати од нивните родители, подготвуваат мартенки, кои продолжуваат да го даруваат како што е традиција.

Мартенката во Македонија е полн со шарм како и во Романија, во овој мал симбол кој ја концентрира убавината на пролетта, со денови полни со сонце и боја. Оваа милениумска традиција продолжува до денес, дури и ако кај нас бубамарата или детелинката се заменети со скапи предмети. Радоста да се дарува и да се прими симболот на пролетта сè уште е зачувана и се чини дека Романците не

noului anotimp. Аcest lucru nu putea trece neobservat. 1 Martie vine cu activități la Asociația Macedonenilor din România, unde copiii membrilor, ajutați de părinți, făuresc mărtișoare, pe care le oferă mai departe asa cum este tradiția.

Mărtisorul în Macedonia este la fel de plin de farmec cum este în România, în acest mic simbol concentrându-se frumusețea primăverii, cu zilele pline de soare și de culoare. Aceasta tradiție milenară continuă să se păstreze și în zilele noastre, chiar dacă la noi buburuza sau coșarul au fost

înlocuite cu obiecte scumpe. Bucuria de a primi sau dări simbolurile primăverii încă se păstrează și se pare că românii nu sunt singurii care întâmpină prima zi a primăverii în acest mod.

се единствените кои го дочекуваат првиот ден на пролетта на овој начин.

Во Македонија, симболите на пролетта не изостануваат белиот и црвениот плетен конец го носат деца, момчиња и девојчиња. Тие ги носат симболите на пролетта во пресрет на 1 март, а потоа ги закачуваат на гранката на расцветно дрво, за тоа да биде плодно. Белите и црвените бои се сметаат за знак на препознавање на ластовиците, кои знаат на овој начин, точно каде да долетаат и да донесат подароци за деца.

Оана Симерија

În Macedonia simbolurile primăverii nu sunt lipsite de șnurul împletit cu alb și roșu, purtate de copii, băieți și fete. Ei poartă simbolurile primăverii în seara de ajun a zilei de 1 martie, iar după aceea le agăță de creanga unui pom înflorit, pentru ca acesta să fie roditor. Culorile alb și roșu sunt considerate a fi semn de recunoaștere pentru rândunici, care știu în felul acesta, exact unde să vină și să aducă daruri pentru copii.

Oana Simeria

TÂRGANIȚI CU BRÂNZĂ

ТРГАНИЦИ СО СИРЕЊЕ

Потребни состојки:
300 гр брашно,

Ingrediente necesare:
300 g făină,
2 ouă,
un pic de sare,

2 јајца,
малку сол,
½ шолјичка вода,
50 гр сланина,
250 гр сирење.
11,5

Начин на приготвување.

Се замесува тесто од брашното, 1 јајце, малку сол и малку вода. Се остава 15 минути да се „одмори“ па се развлекува со сукало во тенка кора и се остава да се просуши. Со рака се кинат помали парчиња тесто и се спуштаат во зовриена солена вода. Додека тестото се вари се пржи сланината исечена на коцкички. Свареното тесто се процедува од водата и се меша со испржената сланина. Во ова се додава изгмечено сирење изматено со едно јајце, добро се промешува, се сипува во тепсија и се запеччува во рерна дваесетина минути.

½ ceșcuță apă,
50 g slănină împănată,
250 g brânză.

Mod de preparare:

Se face un aluat din făină, 1 ou, un pic de sare și puțină apă. Se lasă aluatul 15 minute la odihnă, după care se rulează cu sucitorul într-o foaie subțire de tot, care se lasă să se usuce puțin. Cu mâna se rup bucăți mici din această foaie și se aruncă în apă cloicotită cu sare. Cât timp aluatul se fierbe, se pune la prăjit slănia tăiată cubulețe. Se scurg pastele fierte și se amestecă cu slănină prăjită. Brânza se dă pe răzătoare, se amestecă cu oul rămas și se amestecă cu pastele și slănia prăjită. Se dă totul la cupor pentru douăzeci de minute.

UŞTIPTI DIN CARTOFI

Ingrediente necesare:
700 g cartofi,
100 g făină,
2 ouă,

УШТИПЦИ ОД КОМПИРИ

Потребни состојки:
700 гр компири,
100 гр брашно,

2 јајца,
2 чешниња лук,
3 дл масло,
црн пипер,
сол по вкус.

Начин на приготвување.

Компирите се лупат и ситно се рендаат. Наренданите компири се виткаат во чиста платнена кујнска крпа и лесно се притискаат за да се впије водата. Наренданите компири се мешаат со брашното, јајцата и ситно наренданиот лук, добиената смеса се наросува со црн пипер и се посолува по вкус. Сево ова добро се промешува, па со лажица се вадат уштипци и се пржат на загреано масло да поцрвенат од сите страни. Пржените уштипци се спуштаат врз хартиена салфета за да се впије вишокот маснотија. Се служат со кајмак и сирење.

2 căței de usturoi,
3 dl ulei,
piper negru,
sare după gust.

Mod de preparare:

Cartofii se curăță și se dău prin răzătoare. Cartofii dați prin răzătoare se înfășoară într-o cârpă din pânză curată și se presează ușor, pentru a absorbi apa. Se amestecă cartofii răzuși cu făină, ouăle și usturoiul tocăt fin, se amestecă cu piperul negru și se adaugă sare după gust. Toate acestea se amestecă bine, cu o lingură, pentru a îndepărta cocoloașele și se fac mici grămăjoare care se prăjesc în ulei cald până când devin rumene. Chiftelele astfel prăjite se pun pe un șervețel de hârtie, pentru a fi absorbit excesul de grăsimi. Se servesc cu caimac și brânză.

ПРЖЕЊАК

Потребни состојки:
250 гр проино брашно,
2 лажици масти,
150 гр џимирички,

PÎRJENIAC

Ingrediente necesare:
250 g de făină,
2 linguri untdelemn,
150 g jumări,
2 ardei murați,
½ linguriță de sare.

2 кисели пиперки од туршија,
½ лажичка сол.

Начин на приготвување.

Во проиното брашно се сипува 1 л вода, се посолува и се меша неколку минути додека смесата да се соедини. Во одделен сад се загрева масти, па претходно доби ената смеса се сипува и се пржи на умерена температура (со постојано мешање) петнаесетина ми нут. Потоа се додаваат џимирињките и на коцкички исечени кисели пиперки од туршија, па се пропржува уште неколку минути со постојано мешање. Се трга од оган и се служи со кајмак, сирење или млеко.

ПИФТИЈА ОД БОБ (ГРАВ)

Потребни состојки:

1 кг боб (грав),
2-3 листа дафинов лист,
1 дл масло,
5 чешниња лук,
малку црвен пипер (толчен, домашен),
сол по вкус.

Начин на приготвување.

Mod de preparare:

Se toarnă 1 litru de apă peste făină, se adaugă sare și se amestecă câteva minute, până când avem o cocă ca pentru clătite. Încălzizi untdelemnul într-o tigaie, apoi turnați amestecul obținut și prăjiți la temperatură moderată (amestecând constant), timp de aproximativ cincisprezece minute. Adăugați jumările și ardeii tăiați cubulețe, apoi lăsați încă câteva minute pe foc, amestecând constant. Se scoate de pe foc și se servește cu caimac, brânză sau lapte.

PIFTIE DIN BOB (SAU FASOLE)

Ingredientă necesară:

1 kg de fasole,
2-3 foi de dafin,
1 dl ulei,
5 căței de usturoi,
puțin ardei roșu măcinat (de casă),
sare după gust.

Mod de preparare:

Se punе fasolea într-un vas mai mare, se adaugă apă călduță pe deasupra, se acoperă vasul și se

Во поголемо тенџере се става бобот (гравот) и се додава млака вода. Тенџерето се поклопува и се остава така да преноќи. Утредната бобот (гравот) се процедува, се лупи, се сипува вода, па се остава повторно да преноќи. Наредниот ден се става бобот (гравот) да се вари на умерена температура. Веднаш се додава ловоров лист и 50 мл масло, а се посолува пред крајот на варењето, т.е. кога бобот (гравот) ќе омекне. Потоа бобот (гравот) се процедува, се пасира и се враќа во истата вода да се вари. Дали пифтијата е сварена, ќе знаеме така што една лажица од смесата ќе изладиме на тацна. Ако смесата почне да се стега, тогаш е сварена. Во сварената пифтија се додава ситно исечкан лук, па се сипува во садови. Откако пифтијата

ќе се стегне, се сече на коцки, се сервира и се посипува со 50 мл масло помешано со црвен пипер (толчен, домашен).

lasă peste noapte la înmuiat. A doua zi, se pune fasolea să fiarbă la temperatură moderată. Adăugați imediat frunza de dafin, 50 ml de ulei și sare, înainte de a începe să fiarbă apa. Se fierbe până când fasolea se înmoaie. Fasolea se scurge de apă, se pasează și apoi se pune în aceiași apă în care a fierbat, pentru a mai fierbe ceva timp. Vom ști dacă piftia este gata, prin răcirea unei linguri de amestec. Dacă amestecul începe să se strângă, atunci este gata. Adăugați usturoiul tocăt fin la compozitia fiartă, amestecați și apoi turnați pe platouri. După ce s-a strâns compozitia, se taie cubulete, se servește și se presară deasupra ei cei 50 ml ulei amestecați cu ardeiul roșu măcinat, care poate să fie după dorință, dulce sau iute.

2021			ЈАНУАРИ	31 ден
D	H	C	КОЛОЖЕГ	
П	1	19	Св. мч. Бонифациј; св. Григориј Омиритски	
С	2	20	Претп. на Рождество; св. Игнатиј Богоносец; св. Јован Кроншт.	
			Н. 30 по Педесет. (пред Рожд.); Гл. 5; В. Ев. 8; Лит.: Евр 11, 9-10, 17-23, 32-40; Мт 1	
Н	3	21	Св. мч-чка Јулијана и 630 мч-ци со неа	
П	4	22	Св. вмч-чка Анастасија и др.	
В	5	23	Преп. Наум Охридски; преп. Нифонт Чудотворец	
С	6	24	Преп. мч-чка Евгенија; преп. Николај Монах (Бадник)	
Ч	7	25	Рождество на Господ Исус Христос – Божик	
П	8	26	Собор на Пресв. Богородица; преп. Никодим Прилепски	
С	9	27	Св. првомаченик и архијакон Стефан	
			Н. 31 по Педесетница (по Рождество); Гл. 6; В. Ев. 9; Лит.: Гал 1, 11-19; Мт 4	
Н	10	28	Св. 20.000 Никомидиски мч-ци; преп. Симон Мироточив	
П	11	29	Св. 14.000 Витлеемски мч-ци	
В	12	30	† Св. Гаврил Велички; св. мч-чка Анисија; преп. Теодора Цариг.	
С	13	31	Одд. на Рождест.; преп. Меланија Рим.; бл. Теофилакт Охрид.	
Ч	14	1	Обрезание на Господ Исус Христос; св. Василиј Велики	
П	15	2	Претп. на Богојав.; св. Силвестер; преп. Серафим Саровски	
С	16	3	Св. пр. Малахиј; св. мч. Гордиј; св. Геновева Париска	
			Н. 32 по Педесет. (пред Богојавление); Гл. 7; В. Ев. 10; Лит.: 2 Тим 4, 5-8; Мк 1	
Н	17	4	Собор на св. 70 ап-ли; преп. Теоктист; преп. мч. Онуфриј	
П	18	5	Водокрст; † св. мч-ци Теонемп и Теона; св. пр. Михеј I (пост)	
В	19	6	Богојавление – Водици	
С	20	7	Собор на св. Јован Крстител	
Ч	21	8	Св. Григориј Охридски; св. Георгиј Хозевит; преп. Домника	
П	22	9	Св. мч. Полиевкт; св. Евстратиј; св. Филип Московски	
С	23	10	Св. Григориј Ниски; св. Маркијан; св. Теофан Затворник	
			Н. 33 по Пед. (по Богојавление); Гл. 8; В. Ев. 11; Лит.: Ефес 4, 7-13; Мт 8	
Н	24	11	† Преп. Јоаникиј Ракотински; преп. Теодосиј Велики	
П	25	12	Св. мч-чка Татјана; св. мч. Петар Авесаламит	
В	26	13	Св. мч-ци Ермил и Стратоник; преп. Максим Кавсокаливит	
С	27	14	Одд. на Богојавление; св. Нина Грузиска; † св. Сава Српски	
Ч	28	15	† Преп. Гаврил Лесновски; † преп. Прохор Пчињски	
П	29	16	† Чесни вериги на св. ап. Петар; св. Ромил Раванички	
С	30	17	† Преп. Антониј Вел.; св. Теодосиј Вел.; св. Георгиј Јанински	
			Н. 34 по Педесетница; Гл. 1; В. Ев. 1; Лит.: Кол 3, 12-16; Лк 91	
Н	31	18	† Св. Атанасиј Велики; св. Кирил Александрийски	

IANUARIE - GERAR

(31 zile; ziua are 10 ore, noaptea 14 ore)

- 1 V (†) Tăierea-împrejur cea după trup a Domnului; (†) Sf. Ier. Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadociei, și mama sa, Sf. Emilia (Anul Nou, Tedeum, Harți)
- 2 S Înainte-prăznuirea Botelzului Domnului; Sf. Ier. Silvestru, episcopul Romei; Sf. Cuv. Serafim de Sarov
- 3 D Sf. Proroc Maleah; Sf. Mc. Gordie (Ajunul Botelzului Domnului)
Duminica dinaintea Botelzului Domnului; Ap. 2 Timotei 4, 5-8; Ev. Marcu 1, 1-8, glas 5, voscrit
- 4 L Soborul Sf. 70 de Apostoli; Sf. Cuv. Teocist; Sf. Cuv. Apolinaria
- 5 M Sf. Mc. Teopempt și Teonas; Sf. Cuv. Sinclitichia
- 6 M (†) Botelzul Domnului (Boboteaza - Dumnezeiasca Arătare)(Harți)
- 7 J † Soborul Sf. Proroc Ioan Botezătorul
- 8 V Sf. Cuv. Gheorghe Hozevitul, Sf. Cuv. Domnica
- 9 S Sf. Mc. Polieuct; Sf. Ier. Petru, episcopul Sevastiei
- 10 D Sf. Ier. Grigorie, episcopul Nyssei; †) Sf. Cuv. Antipa de la Calapodești; Sf. Ier. Dometian, episcopul Melitenei
Duminica după Botelzul Domnului; Ap. Efeseni 4, 7-13; Ev. Matei 4, 12-17 (Inceputul propovăduirii Domnului); glas 6, voscrit 9
- 11 L † Sf. Cuv. Teodosie, începătorul vieții călugărești de obște din Palestina; Sf. Cuv. Vitalie
- 12 M Sf. Mc. Tatiana diaconiță și Eutasia
- 13 M Sf. Mc. Ermil și Stratonic; Sf. Ier. Iacob episcop de Nisibe
- 14 J Odovania praznicului Botelzului Domnului; Sf. Cuv. Mucenici din Sinai și Rait; Sf. Nina
- 15 V Sf. Cuv. Pavel Tebeul și Ioan Colibașul
- 16 S Cinstirea lanțului Sf. Ap. Petru; Sf. Mc. Danact cîtejul
- 17 D †) Sf. Cuv. Antonie cel Mare; Sf. Cuv. Antonie cel Nou din Veria
Duminica a 29-a după Rusalii; Ap. Duminică a 28-a: Coloseni 3, 4-11; Ev. Luca 17, 12-19 (a celor 10 leproși); glas 7, voscrit 10
- 18 L † Sf. Ier. Atanasie și Chiril, arhiepiscopii Alexandriei
- 19 M Sf. Cuv. Macarie cel Mare și Macarie Alexandrinul; Sf. Ier. Marcu, mitropolitul Efesului; Sf. Mc. Eufrasie
- 20 M †) Sf. Cuv. Eftimie cel Mare; Sf. Mc. Eusebiu; Sf. Mc. In, Pin și Rim
- 21 J Sf. Cuv. Maxim Mărturisitorul; Sf. Mc. Neofit; Sf. Mc. Agnia din Roma
- 22 V Sf. Ap. Timotei; Sf. Cuv. Mc. Anastasie Persul
- 23 S Sf. Sfințit Mc. Clement, episcopul Ancirei; Sf. Mc. Agatanghel; Sf. Părinte de la Sinodul al VI-lea Ecumenic
- 24 D Sf. Cuv. Xenia; Sf. Ier. Filon, episcopul Carpasiei
Duminica a 31-a după Rusalii; (Vindecarea orbului din Ierihon); Ap. 1 Timotei 1, 15-17; Ev. Luca 18, 35-43; glas 8, voscrit 11
- 25 L †) Sf. Ier. Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolului;
- 26 M †) Sf. Ier. Bretanion, episcopul Tomisului
- 27 M †) Sf. Ier. Iosif cel Milostiv, mitropolitul Moldovei; Sf. Cuv. Xenofont, Maria, Arcadie și Ioan
- 28 J Aducerea moaștelor Sf. Ier. Ioan Gură de Aur; Sf. Marciana împărăteasa
- 29 V Sf. Cuv. Efrem Sirul, Isaac Sirul, Paladie și Iacob Sihastrul
- 30 S Aducerea moaștelor Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul; Sf. Mc. Filotei
- 31 D †) Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur; Sf. Sfințit Mc. Ipolit, episcopul Romei
- Sf. Mc. doctori fără de arginți Chir și Ioan
Duminica a 32-a după Rusalii (a lui Zaheu); Ap. 1 Timotei 4, 9-15; Ev. Luca 19, 1-10; glas 1, voscrit 1

2021			ФЕВРУАРИ	28 дена
Д	Н	С	СЕЧКО	
п	1	19	Преп. Макариј Велики; св. Марко Ефески	
в	2	20	Преп. Ефтимиј Велики; св. цар Лав Велики	
с	3	21	Преп. Максим Исповедник; преп. мч. Неофит Нијејски	
ч	4	22	Св. ап. Тимотеј; преп. мч. Анастасиј Персијец	
п	5	23	Св. свешт-мч. Климент Анкирски; св. мч. Агатангел	
с	6	24	Преп. Ксенија Римјанка; преп. Македониј Сириски	
Н. 35 по Педесетница; Гл. 2; В. Ев. 2; Лит.: 1 Тим 1, 15-17; Лк 93				
н	7	25	† Св. Григориј Богослов; св. свешт-мч. Владимир Киевски	
п	8	26	Св. Јосиф Солунски; преп. Ксенофонт и Марија со чедата	
в	9	27	Пренесување на моштите на св. Јован Златоуст	
с	10	28	Преп. Ефрем Сирин; преп. Исак Сирин; преп. Паладиј	
ч	11	29	Пренес. на моштите на св. свешт-мч. Игнатиј Богоносец	
п	12	30	Свети Три Епарси; св. свешт-мч. Иполит Римски	
с	13	31	Св. бесребр. Кир и Јован; св. мч-чка Трифена	
Н. 36 по Педесетница; Гл. 3; В. Ев. 3; Лит.: 1 Тим 4, 9-15; Лк 94				
н	14	1	Претпр. на Сретение; † св. мч. Трифун; св. мч-чка Перпетуа	
п	15	2	Сретение на Господ Исус Христос	
в	16	3	† Св. Симеон Богопримец и пр-ца Ана; св. Николај Јапон.	
с	17	4	Преп. Исидор Пелусиот; преп. Николај Исповедник	
ч	18	5	Св. мч-чка Агатија	
п	19	6	Св. Вукол Смирненски; св. Фотиј Цариградски	
с	20	7	Св. Партијеј Лампсакиски; преп. Лука Еладски	
Недела на митарот и фарисејот; Гл. 4; В. Ев. 4; Лит.: 2 Тим 3, 10-15; Лк 89				
н	21	8	Св. пр. Захариј; св. вмч. Теодор Стратилат	
п	22	9	Одд. на Сретение; св. мч. Никифор; св. Инокентиј Иркутски	
в	23	10	† Св. свешт-мч. Харалампиј; преп. Прохор Лободник	
с	24	11	† Св. мч. Георгиј Кратовски; св. Власиј	
ч	25	12	Св. Мелетиј Антиохиски; св. Алексиј Московски	
п	26	13	Преп. Мартинијан; св. ап-ли Акила и Прискила	
с	27	14	† Упокоение на св. Кирил Солунски; преп. Авксентиј Витински	
Недела на блудниот син; Гл. 5; В. Ев. 5; Лит.: 1 Кор 6, 12-20; Лк 79				
н	28	15	Св. ап. Онисим; преп. Евсеј; преп. Пафнутиј и Ефросинија	

FEBRUARIE - FĂURAR

(29 de zile; ziua are 11 ore, noaptea 13 ore)

- 1 L Înainte-prăznuirea Întâmpinării Domnului; Sf. Mc. Trifon, Sf. Mc. Perpetua și Felicitas
- 2 M (†) Întâmpinarea Domnului; Sf. Mc. Iordan și Gavril
- 3 M Sf. și Dreptul Simeon; primitorul de Dumnezeu; Sf. Prorocă Ana
- 4 J Sf. Cuv. Isidor Pelusiotul; Sf. Sfințit Mc. Avramie
- 5 V Sf. Mc. Agata și Teodula
- 6 S Sf. Ier. Vuicol, episcopul Smirnei și Fotie, patriarhul Constantinopolului; Sf. Cuv. Varsanufie cel Mare
-
- 7 D Sf. Ier. Partenie, episcopul Lampsacului; Sf. Cuv. Luca din Elada
- Duminica a 16-a după Rusalii (*Pilda talanților*); Ap. 2 Corinteni 6, 1-10; Ev. Matei 25, 14-30; glas 2, voscrit. 2
- 8 L Sf. Mare Mc. Teodor Stratilat; Sf. Proroc Zaharia
- 9 M Odovania praznicului Întâmpinării Domnului; Sf. Mc. Nichifor; Sf. Sfinții Mc. Marcel și Pangratie
- 10 M † Sf. Sfințit Mc. Haralambie; Sf. Mc. Valentina
- 11 J Sf. Sfințit Mc. Vlasie, episcopul Sevastiei; Sf. Teodora împărăteasa
- 12 V Sf. Ier. Meletie, arhiepiscopul Antiohiei, Sf. Mc. Hristea (*Harji*)
- 13 S Sf. Cuv. Martinian; Sf. Ap. Acvila și soția sa, Priscila; Sf. Ier. Evloghie, patriarhul Alexandriei
-
- 14 D Sf. Cuv. Auxentie, Maron și Avraam; Sf. Filimon, epicopul Gazei
- Duminica a 17-a după Rusalii (*a Cananeencii*); Ap. 2 Corinteni 6, 16-18; 7, 1; Ev. Matei 15, 21-28; glas 3, voscrit. 3
- 15 L Sf. Ap. Onisim; Sf. Mc. Maior
- 16 M Sf. Sfinții Mc. Pamfil preotul și Valent diaconul; Sf. Ier. Flavian, arhiepiscopul Constantinopolului
- 17 M Sf. Mare Mc. Teodor Tiron; Sf. Marianna; Sf. Împărați Marcian și Pulheria
- 18 J Sf. Ier. Leon, episcopul Romei
- 19 V Sf. Ap. Arhip, Filimon și soția sa, Apfia
- 20 S Sf. Ier. Leon, episcopul Cataniei; Sf. Cuv. Visarion
-
- 21 D Sf. Cuv. Timotei; Sf. Ier. Eustatie, arhiepiscopul Antiohiei
- Duminica a 33-a după Rusalii (*a Vameșului și a Fariseului*); Ap. 2 Timotei 3, 10-15; Ev. Luca 18, 10-14; glas 4, voscrit. 4
- (Inceputul Triodului)
- 22 L Aflarea moaștelor Sfintilor Mc. din Constantinopol
- 23 M Sf. Sfințit Mc. Policarp, episcopul Smirnei; Sf. Cuv. Gorgonia
- 24 M †) Întâia și a doua aflare a capului Sf. Proroc Ioan Botezătorul
- 25 J Sf. Ier. Tarasie, patriarhul Constantinopolului
- 26 V Sf. Ier. Porfirie, episcopul Gazei; Sf. Mc. Fotini Samarineanca
- 27 S Sf. Cuv. Mărturisitori Procopie și Talaleu
-
- 28 D †) Sf. Cuv. Ioan Casian și Gherman, din Dobrogea; Sf. Cuv. Vasile Mărturisitorul; Sf. Sfințit Mc. Proterie, patriarhul Alexandriei
- Duminica a 34-a după Rusalii (*a Întoarcerii Fiului Risipitor*); Ap. 1 Corinteni 6, 12-20; Ev. Luca 15, 11-32; glas 5, voscrit. 5

2021			МАРТ	31 ден
Д	Н	С	ЦУТАР	
п	1	16	Св. мч-ци Памфил, Порфириј, Валент и др.; преп. мч. Роман	
в	2	17	Св. вмч. Теодор Тирон; св. Маријамна	
с	3	18	Св. Лав папа Римски; св. Флавијан Цариградски	
ч	4	19	Св. ап-ли Архип и Филимон, и рамноап. Апфий	
п	5	20	Св. Лав Катански; св. свешт-мч. Садок и 128 мч-ци со него	
с	6	21	Преп. Тимотеј; св. Евстатиј Антиохиски (Задушница)	●
Недела месопусна; Гл. 6; В. Ев. 6; Лит.: 1 Кор 8,8-9, 2; Мт 106				
н	7	22	Св. мч-ци во Евгенија; св. Папиј Ераполски	
п	8	23	Св. свешт-мч. Поликарп; св. Горгонија; преп. Дамјан	
в	9	24	† I и II наоѓање на главата на св. Јован Крестител	
с	10	25	Св. Тарасиј Цариградски; преп. Пафнутиј	
ч	11	26	Св. Порфириј Гаски; св. мч-ци Севастијан и Христодул	
п	12	27	† Св. мч. Агатангел Битолски; преп. Ефрем Катунакиски	
с	13	28	Преп. Василиј Исповедник; свешт-мч. Протериј	●
Недела сиропусна; Гл. 7; В. Ев. 7; Лит.: Рим 13, 11-14, 4; Мт 17				
н	14	1	Св. мч-чка Антонина (Прочка - Велики поклади)	
п	15	2	Преп. Агатон Египетски; св. свешт-мч. Теодот Киричеј (Велик пост)	
в	16	3	Св. мч-ци Евтропиј, Клеоник и Василиск	
с	17	4	Преп. Герасим Јордански; св. Јаков Постник	
ч	18	5	Св. мч. Конон Исавриски; преп. Марко Египетски	
п	19	6	Св. 42 Аморејски мч-ци; преп. Аркадиј Кипарски (Акатист)	
с	20	7	Св. 7 Херсонски свешт-мч-ци (Тодорова сабота)	
Н. 1 на В. пост (на Православ.); Гл. 8; В. Ев. 8; Лит.: Евр 11, 24-26, 32-40; 12, 1-2; Јн 5				
н	21	8	Св. Теофилакт Никомидиски; св. свешт-мч. Теодорит	●
п	22	9	† Св. 40 Севаст. мч-ци - Младенци; св. 40 Битолски мч-ци	
в	23	10	Св. мч. Кодрат; преп. Анастасија	
с	24	11	Св. Софониј Ерусалимски; св. мч. Пиониј	
ч	25	12	Св. Григориј Двоеслов; св. Симеон Нов Богослов	
п	26	13	Пренес. на моштите на св. Никифор Цариградски (Акатист)	
с	27	14	Преп. Бенедикт; св. Евхимон; св. Теогност Киевски	
Н. 2 на В. пост (на св. Григориј Палама); Гл. 1; В. Ев. 9; Лит.: Евр 1, 10-2, 3; Мк 7				
н	28	15	Св. мч. Агапиј и др.; св. свешт-мч. Александар	○
п	29	16	Св. ап. Аристовул Британски; св. мч. Савин	
в	30	17	† Преп. Алексиј Човек Божји; св. мч. Марин	
с	31	18	Св. Кирил Ерусалимски	

MARTIE - MĂRTIŞOR

(31 de zile; ziua are 12 ore, noaptea 12 ore)

- 1 L Sf. Cuv. Mc. Evdochia; Sf. Cuv. Domnina; Sf. Mc. Antonina;
Sf. Mc. Marcel și Antonie
- 2 M Sf. Sfintit Mc. Teodot episcopul Chiriniei; Sf. Mc. Isihie
- 3 M Sf. Mc. Eutropie, Cleonic și Vasilisc
- 4 J Sf. Cuv. Gherasim de la Јордан; Sf. Mc. Pavel și sora sa, Iuliana
- 5 V Sf. Mc. Conon din Isauria și Conon Grădinariul; Sf. Cuv. Marcu Pusnicul
- 6 S Sf. 42 de Mucenici din Amoreea; Aflarea Sfintei Crucii
(Pomenirea morților - Moșii de iarnă)
- 7 D Sf. Sfintiți Mc. Efrem, episcopul Tomisului, Vasilevs, Evhenie, Capiton, Eterie,
Agatodor și Elpidie, episcopi de Herson
**Duminica Lăsatului sec de carne (a Înfricoșătoarei Judecăți); Ap. 1
Corinteni 8, 8-13; 9, 1-2; Ev. Matei 25, 31-46; glas 6, voscrit. 6**
- 8 L Sf. Ier. Teofilact Mărturisitorul, episcopul Nisomidie
- 9 M † Sf. 40 de Mucenici din Sevastia; Sf. Mc. Ursanian (Dezlegare la lapte, ouă și brânză)
- 10 M Sf. Mc. Codrat, Ciprian, Dionisie (Zi aliturgică) (Dezlegare la lapte, ouă și brânză)
- 11 J Sf. Ier. Sofronie, patriarhul Ierusalimului (Dezlegare la lapte, ouă și brânză)
- 12 V Sf. Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf. Ier. Grigorie Dialogul, episcopul Romei;
Sf. Cuv. Simeon Nou Teolog (Zi aliturgică) (Dezlegare la lapte, ouă și brânză)
Aducerea moaștelor Sf. Ier. Nichifor, patriarhul Constantinopolului;
(Dezlegare la lapte ouă și brânză)
- 13 S
- 14 D Sf. Cuv. Benedict de Nursia; Sf. Sfintit Mc. Alexandru preotul
(Lăsatul secului pentru Postul Mare) (Dezlegare la lapte, ouă, brânză și pește)
**Duminica Lăsatului sec de brânză (a Izgonirii lui Adam din Rai); Ap. Romani 13,
11-14, 14, 1-4; Ev. Matei 6, 14-21; glas 7, voscrit. 7**
- 15 L Sf. Mc. Agapie, Plisie și Timolau (Canonul cel Mare, partea I) (Zi aliturgică)
- 16 M Sf. Mc. Sabin Egipiteanul; Sf. Cuv Hristodul din Patmos
(Canonul cel Mare-partea a II-a)
- 17 M Sf. Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu (Canonul cel Mare-partea a III-a)
- 18 J Sf. Ier. Chiril, arhiepiscopul Ierusalimului (Canonul cel Mare-partea a IV-a)
- 19 V Sf. Mc. Hrisant și Daria, Claudiu și Ilaria; Sf. Mc. Marian diaconul
- 20 S Sf. Cuv. Mucenici din Mănăstirea Sf. Sava cel Sfintit
(Sâmbăta Sf. Mare Mc. Teodor Tiron - Pomenirea morților)
- 21 D Sf. Ier. Iacob Mărturisitorul; Sf. Cuv. Serapion
**Duminica Întâi din Post (a Ortodoxiei); Ap. Evrei 9, 24-26; 32-40; Ev. Ioan 1,
43-51; glas 8, voscrit. 8**
- 22 L Sf. Sfintit Mc. Vasile, preotul din Ancira; Sf. Mc. Drosida, fiica împăratului Traian
- 23 M Sf. Cuv. Mc. Nicon și cei 199 de ucenici ai lui
- 24 M Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri; Sf. Ier. Artemon, episcopul Seleuciei
- 25 J (†) Buna Vestire (Dezlegare la pește)
- 26 V Odovania praznicului Bunei-Vestiri; Soborul Sf. Arhanghel Gavril; Sf. Mc.
Montanus preotul și soția sa Maxima; Sfintii 26 de Mucenici din Goția
- 27 S Sf. Mc. Matrona din Tesalonici;
Sf. Mc. Filit și Lidia, soția sa, cu cei 4 fii ai lor (Pomenirea morților)
- 28 D Sf. Cuv. Ilarion cel Nou, Egumenul Pelechitului, și Stefan, făcătorul de minuni
**Duminica a 2-a din Post (a Sf. Grigorie Palama; Vindecarea slăbăogului din
Capernaum); Ap. Evrei 1, 10-14; 2, 1-3; 7, 26-28; 8, 1-2; Ev. Marcu 2, 1-12;
Ioan 10, 9-16; glas 1, voscrit. 9**
- 29 L Sf. Sfintit Mc. Marcu, episcopul Aretuselor și Chiril diaconul; Sf. Mc. Iona și Varahisie
- 30 M Sf. Cuv. Ioan Scăraru; Sf. Euvula, mama Sf. Pantelimon
- 31 M Sf. Sfintit Mc. Ipatie, episcopul Gangrei; Sf. Mc. Veniamin diaconul

Издавачкиот колегиум на Друштвото на Македонците од Романија го известува отварањето на литературна селекција со малцински карактер, на Македонските малцинства или на опери кои се посветени за животот на членовите на заедницата или се во интерес на заедницата. Селекцијата ги има во предвид следните видови на литературна креација: историски романти, белетристика, поезија, мисли, умотворби, приказни, прикажувања, монографии на поедини градови, монографии на поедини фамилии, есеи, историска книга, книги за разни специјалитети, извадоци од артиколи, превод од македонски јазик на поедини креации, фолклорни избори и друго. Материјалите можат да бидат на романски или македонски јазик или еден од интернационалните јазици кои се употребуваат често. Материјалите можат да бидат и двојазични. Селекција на материјалите ќе се прави во првата половина на тромесечјето. Материјалите се доставуваат во седиштето во Букурешт, Улица, Томас Масарик бр. 29, сектор 2, телефон за контакт: 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Друштвото на Македонците од Романија купува традиционални македонски објекти односно објекти како: народни носии (чорапи, елеци, кошули, опинци, појаси, фоти и слично) објекти за домакинството (разбој за ткаење, килими, рачни работи везени, чејз и сл) како и мал и голем традиционален намештај од домакинството на македонците (сандак за чеиз, кебиња, маси, столици и слично). Повеќе информации можете да најдете во просториите на Друштвото во Букурешт, ул. Томас Масарик, бр. 29, сектор 2, телефон за врски 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Друштвото на Македонците од Романија организира во првата декада на месецот (се однесува на активноста во месецот кој следи) селекција на Понуда која има како предмет, уметничка креација специфична за материјали за промовирање и поддршка на културните манифестиции и организирање на манифестиции на ДМР, како и флаери, бенери, етикети, плакати, плианти, покани, честитки, ознаки за книги, календари, агенди, лого-настани и друго. Материјалите ќе содржат вести на македонски јазик и ќе ги означуваат малцинските манифестиции за кои се однесуваат.

Понудите се доставуваат во седиштето во Букурешт, Улица, Томас Масарик бр. 29, сектор 2, телефони за контакт: 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Comisia Editorială a Asociației Macedonenilor din România anunță deschiderea selecției de opere literare cu caracter specific etnic ale etnicilor macedoneni sau a acelor opere care fac referire la viața comunității, a membrilor ei sau sunt de interes pentru comunitate. Selecția are în vedere următoarele tipuri de creații literare: roman istoric, beletristic, poezie, cugetări, maxime, povești, povestiri, monografii ale unor localități, monografii ale unor familii, eseuri, carte istorică, carte de specialitate, culegeri de articole, traduceri din limba macedoneană ale unor creații consacrate, ale unor creații clasice, dar și populare, culegeri de folclor, diverse culegeri etc. Materialele pot fi în limbile română sau macedoneană, dar și într-o parte dintre limbile de circulație internațională. Materialele pot fi și bilingve. Selecția materialelor se va face în prima decadă a fiecărui trimestru. Materialele se depun la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

Asociația Macedonenilor din România achiziționează diverse obiecte tradiționale macedonene, cum ar fi: costume tradiționale (ciorapi, ilicuri, cămași, opinci, bete, fote, etc.), obiecte de uz casnic (război de țesut, chilimuri, covoare, pături, etc.), precum și mici și mari mobilier tradițional gospodăriilor macedonene (ladă de zestre, paturi, mese, scaune și altele). Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact: 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

Asociația Macedonenilor din România organizează lunar, în prima decadă a lunii (referitor la activitatea lunii următoare), o selecție de oferte având ca obiect creația artistică specifică a materialelor de promovare și susținere a manifestărilor culturale și de organizare a activității A.M.R., precum fluturași, banner-e, etichete, afișe, pliante, invitații, felicitări, semne de carte, calendare, agende, logo-uri ale evenimentelor și alte asemenea.

Materialele vor conține mesaje în limba macedoneană și vor reflecta specificul etniei și al manifestării la care se referă. Ofertele se depun la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

Друштвото на Македонците од Романија организира во првата декада на секој месец селекција за пластични уметници/сликари кои можат да реализираат уметнички албуми/или сликарски албуми. Истите треба да бидат членови на македонската заедница или да ѝ познаваат добро културните традиции на истите. Повеќе информации можете да добиете во седиштето во Букурешт, Улица, Томас Масарик бр. 29, сектор 2, телефон за контакт: 021-212.09.22 или 0722.251.947.

Редакција

Друштвото на Македонците од Романија организира во првата декада на секој семестар селекција на пеачи и играорци кои ќе бидат вклучени во групата на ансамблот на Друштвото. Истите треба да бидат членови на македонското малцинство или да ѝ познаваат добро културните традиции на истите. Повеќе информации ќе добиете во седиштето во Букурешт, Улица, Томас Масарик бр. 29, сектор 2, телефон за контакт: 021-212.09.22 или 0722.251.947 .

Редакција

Asociația Macedonenilor din România organizează, în prima decadă a fiecărui semestru, selecție pentru artiști plastici / artiști fotografi, în vederea realizării de albume de artă și / sau albume fotografice. Aceștia trebuie să fie membri ai comunității macedonene sau să cunoască foarte bine tradițiile și cultura acesteia. Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

Asociația Macedonenilor din România organizează, în prima decadă a fiecărui semestru, selecție pentru interpreți vocali și dansatori, în vederea includerii acestora în ansamblurile proprii. Aceștia trebuie să fie membri ai comunității macedonene sau să cunoască foarte bine tradițiile și cultura acesteia. Mai multe informații pot fi aflate la sediul din București, strada Thomas Masaryk, nr. 29, sector 2, telefoane de contact 021-212.09.22 sau 0722.251.947.

Redacția

СОНȚИНУТ :

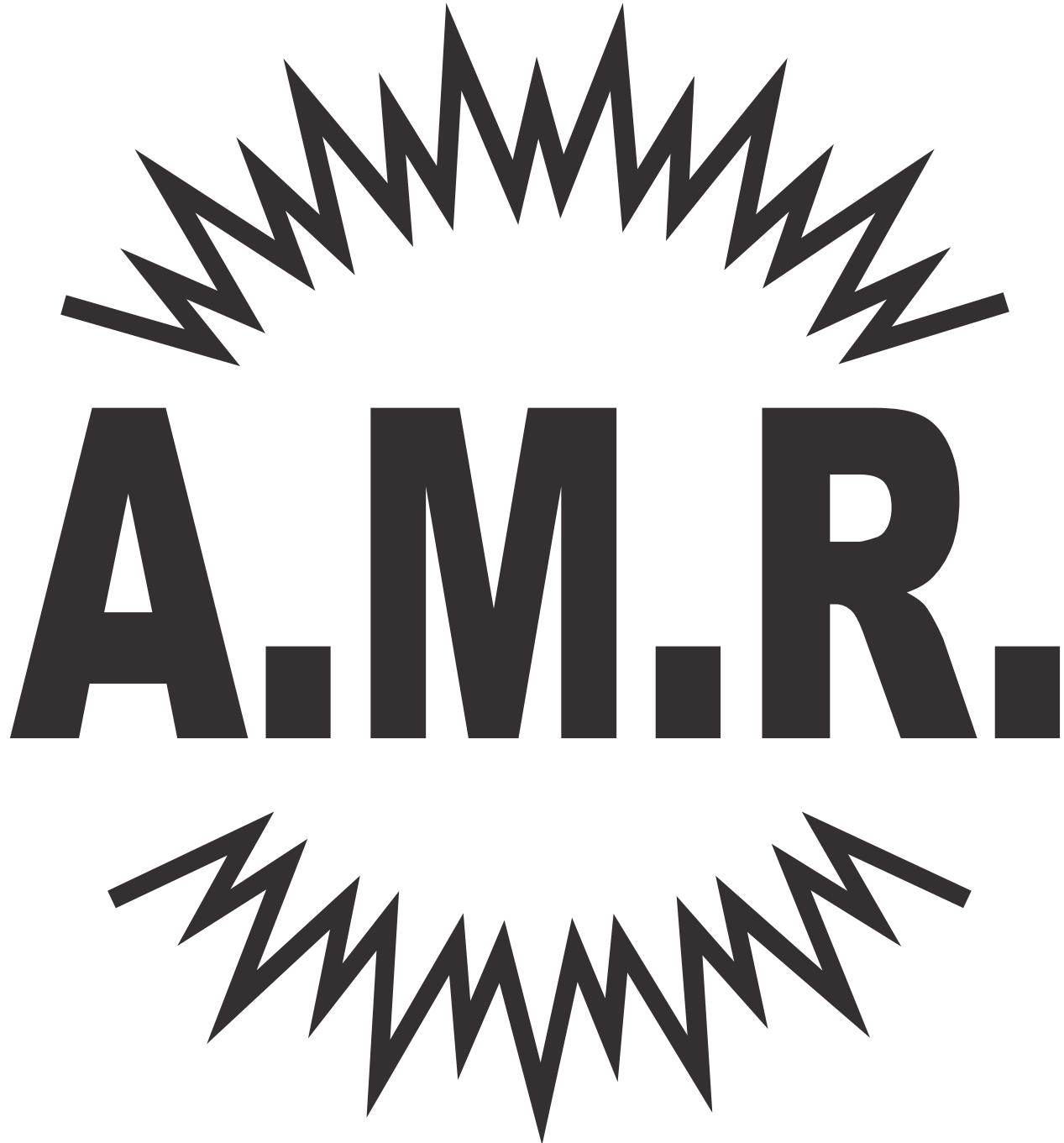
Улогата на јазикот	2—9
100 години во Романија	9—13
149 години Гоце Делчев	14—15
Празнување по стар календар	15—21
Во чест на еден Херој	21—24
Божиќни празници	24—28
Богојавление	28—32
Народни обичаи кај македонците	32—42
За македонците работи	42—46
Во спомен на Сорин Септимиу Попеску	46—48
1—ви март ДМР Караш—Северин	48—50

СОДРЖИНА

Rolul Limbii	2—9
100 de ani în România	9—13
149 de ani Goțe Delcev	14—15
Sărbătorile pe stil vechi	15—21
Memoria unui erou	21—24
Crăciunul	24—28
Boboteaza	28—32
Obiceiuri populare la macedoneni	32—42
Despre problemele macedonene	42—46
In memoriam Sorin Septimiu Popescu	46—48
1 martie AMR Caraș—Severin	48—50

Православен календар	51—53
Огласи	54—55

Calendar orthodox	51—53
Anunțuri	54—55

Publicație editată de Asociația Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

Публикација издадена од Друштвото на Македонците во Романија—со подршка на Владата на Романија - Сектор за меѓуетнички односи во рамките на Генералниот секретаријат на Владата на Романија

ISSN: 1582-831x

COMITETUL DE REDACȚIE

Redactor Șef: Mihajlov Marjan
Redactor: Rogobete Cristescu Laura Elen
Corector: Todorovski Katerina
Tehnoredactare comuterizată: Rogobete Cristescu Laura Elen
contact@asociatia-macedonenilor.ro

www.asociatia-macedonenilor.ro
Facebook: Asociatia Macedonenilor din Romania

SEDIUL SOCIAL AL ASOCIAȚIEI:

București, sector 2, strada Thomas Masaryk, nr. 29
Telefon: 021-212.09.22
Fax: 021-212.09.23
asmacedonenilor@yahoo.com.sg

AU COLABORAT LA REALIZAREA ACESTUI NUMĂR:

- Pîrvulescu Elena Daniela
- Katerina Todorovski
- Ana Danescu
- Lucian Breza
- Oana Simeria